

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Rugpjūtis - August 24, 1966

Nr. 89

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT S-gos I ir XI skyrių valdybų iniciatyva rugpjūčio 12 d. New Yorke buvo suruoštos politinės diskusijos. Nuotraukoje dalis svečių, dalyvavusių diskusijose. Pirmoje eilėje iš kairės: A. Jurgėla ir A. Diržys. Antroje eilėje: dr. A. Budreckis, E. Čekienė, kons. A. Simutis, svečias iš Italijos Stasys Lozoraitis jr. -- pagrindinis kalbėtojas, G. Mažeikienė ir A. Mažeika. Trečioje eilėje: S. Gudas, J. Sirusas, dail. J. Bagdonas, dr. V. Čekas, E. Jurgėlienė, D. Penikas, A. Sperauskas ir A. Senikas.

L. Tamošaičio nuotrauka

Politinės diskusijos New Yorke

ALTS-gos New Yorke I-jo ir XI-jo skyrių valdybų iniciatyva rugpjūčio 12 dieną dr. V. ir E. Čekų bute dalyvaujant tolimam svečiui Stasiui Lozoraitiui, jr., įvyko diskusijos politiniais bei visuomeniniais lietuvių klausimais.

Jurgis Kiaunė, I-jo skyriaus pirm., susirinkusius supažindino su svečiu iš Italijos ir diskusijoms vadovauti pakvietė Antaną Diržį, Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjungos ir Teisininkų Draugijos pirmininką New Yorke.

Stasys Lozoraitis, jr. padarė išsamų pranešimą apie Lietuvos laisvės bylos dabartinę padėtį tarptautinėje politikoje Eu-

ropos valstybėse. Populios antros valandos trukusio, gerai paruošto, la-

bai nuosekliai ir gyvai klausytojams perduoto pranešimo vyko diskusi-

Panašumai tarp Amerikos Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos...

AMERIKIEČIŲ 'MEILĖS' SOVIETAMS KILMĖS PASLAPTYS: SENTIMENTAS IR TAPATEJIMO TEORIJA, PAGAL KURIĄ EINAMA PIRMA PATIES TIKSLO, NORS IR SKIRTINGAIS METODAIS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Tūkstančiai amerikiečių tapo sovietų ir jų satelitų ginklų aukomis

Vietname, tačiau prezidentas Johnsonas dar visai neseniai kalbėjo apie reikalą nutiesti prekybinius ir kultūrinius 'tiltus' į tas valstybes. Žinia, čia gali būti ir politinis motyvas: padėti sovietams pasitraukti iš pietryčių Azijos konfliktų lyg ten visai jie nebūtų dalyvavę. Blogiau kad Amerikoje iš tikro esama labai didelio sentimentų, jei ne meilės, Sovietų Sąjungai ir

kitom komunistinėm valstybėm. Tai blogai veikia mus ir kitus bėglius iš sovietinio 'rojaus'. Kodėl čia nenorima suprasti to pavojaus, kuris gresia visam pasauliui, neišskiriant pačios Amerikos ir to vargo kurį komunistinis režimas atneša jo pavergtai tautai?

Priežasčių tam esama daug. Visų pirma jausminio, sentimentalinio pobūdžio. Rusų tarpe yra labai daug malonių ir nuoširdžių asmenybių. Kai kas jaučia simpatijų socializmui, vistiek kurio pobūdžio jis būtų. Pagaliau daug kas jaučia specialią pagarbą rusų kultūrai kuri

VYTAUTAS ALANTAS DIRVOS NOVELĖS KONKURSO LAUREATAS

Dirvos novelės konkurso komisija, susidedanti iš rašytojų Balio Augino, Mykolo Venclauskos ir Dirvos redaktoriaus Vytauto Gedgaudo, perskačiusi konkursui atsiųstas 18 novelių, š. m. rugpjūčio 20 d. posėdyje svarstydama nusprendė premiją 250 dolerių skirti Vaiselgos slapyvardė pasirašiusiam autoriui už jo novelę "Viskas galėjo ir kitaip susiklostyti..."

Laimėtojas yra rašytojas Vytautas Alantas, gyvenantis Detroito.

Jis yra gimęs 1902 m. Sidabrave, Naujamiesčio valsč. Baigęs Vytauto D. Universitetą Kaune ir Montpellier universitetą Prancūzijoje. Vėliau yra buvęs Eltos direktoriumi, Lietuvos Aido vyr. redaktoriumi ir Vilniaus miesto teatro direktoriumi. Lietuvą bolševikams okupavus, pasitraukė į vakarus ir šiuo metu gyvena Amerikoje, Detroito, Mich.

Vyt. Alantas yra parašęs daug novelių, romanų ir teatro veikalų, kurie buvo išleisti Lietuvoje ir tremtyje. Dirvos novelės konkurso premijos mecenatas yra Simas Kašelionis.

Premija Vytautui Alantui bus įteikta Dirvos vakarėbaliuje rugsėjo 24 d. Clevelande.

pvz., literatūroje ir muzikoje davė tikrą milžiną. Tiesa, rusų kultūra, atrodo, savo viršūnę jau bus peržengusi dar carui viešpatuojant, tačiau ir

dabar pasitaiko stiprių jos reprezentantų. (Man atrodo, kad daugelio Rusų Europos žydų kilmės amerikiečių, kurie turi daug įtakos į Amerikos intelektualinį gyvenimą, sentimentas Sovietų Sąjungai yra daugiau aiškinamas paveldėta pagarba

(Nukelta į 3 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

NE KARO, bet bado pavojus gresia žmonijai. Ir tai, anot specialistų, turės įvykti greitai, dar 1970 metais...

Šiandien, žmogui raizant erdves, nebe utopija svajoti apie kitų planetų užkariavimus. Bet dar lieka daug neišspręstų problemų žemėje. Tarp jų svarbiausioji yra badas, nuo kurio kenčia milijonai žmonių.

Specialistai stengiasi apskaičiuoti žmonijos augimą, bet tai iš anksto nelengva padaryti. Dar ne taip seniai jie skaičiavo, kad 2000 metais žemėje gyvens 4-5 bilijonai žmonių. Šiandien jau apskaičiuojama, kad tuo laiku žemėje bus mažiausiai 7 bilijonai žmonių.

Šitas milžiniškas žmonijos didėjimas aiškinamas higienišku progresu. Užtenka vien į geriamą vandenį įdėti truputį chloro, kad būtų pašalintas ketvirtis kodikių mirimų. Kova prieš drugi irgi išgelbėjo daug žmonių. Šiandien žmogus nugalė visokias epidemijas, bet nepajėgia kovoti su bado. Naujai gavusieji nepriklausomybę Afrikoje ir Azijoje kraštai pirmoje eilėje stengiasi suorganizuoti kariuomenę ir sukurti sunkiąją pramonę, mažai kreipdami dėmesio į žemės ūkio išvystymą. Ir jau dabar pusė žemės gyventojų nepajėgia iki soties pavalgyti.

Pagal Jungtinių Tautų planus iki 2000 metų maisto produktų gamyba turėtų būti patrigubinta. Turėtų būti išnaudoti visi kultivuojami žemės plotai ir iki maksimumo padidintas derlius viename hektare. Bet kad tą atsiekti, reikia greitai įvykdyti vienur nusausinimą, kitur kanalų pravedimą ir atrasti būdą, kaip gėlių vandenį gauti iš jūrų.

Visi tie planai nesiduoda lengvai įgyvendinami. Sakysim, Indijoje gyventojų skaičius daug didesniu tempu auga negu kyla maisto gamyba. Jau dabar 20 milijonų indų vaikų neturi ko valgyti.

Kitas klausimas yra, kiek žmonių iš viso žemė galės išmaitinti, kai bus atsiekti visi užsibrėžti planai? Skaičiai paduodami nevienodi. Bet niekas negalvoja, kad žemė galės išmaitinti daugiau kaip 10 bilijonų žmonių. Bet belaukiant tos dienos, sakoma 1970 metais bus kritiškiausi Azijos ir Afrikos kraštams.

SUGRĮŽUSIO iš Lietuvos turistų bičiuliai klausinėja, kas jį labiausiai nustebino.

-- Kolchozininkai...

-- Kodėl?

-- Aš vis negaliu suprasti, kaip jie dar gyvi?...

(vg)

LSS skautų ir skaučių vadovų kongresinės sueigos, įvykusios Chicagoje Jaunimo Kongreso metu, dail. Liudas Vilimas

Clevelande mirė dailininkas Liudas Vilimas

Dail. LIUDAS VILIMAS, May Co display direktorius, 54 m. amžiaus, pirmadienį staiga mirė nuo širdies smūgio.

L. Vilimas su žmona Ketrina ir sūnumi Viktoru gyveno 8460 Ridgewood, Novelty, Ohio. Pašarvuotas Stroud Funeral Home, 95 Franklin, Chagrin Falls. Lankyti galima trečiadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro. Laidojamas ketvirtadienį, rugpjūčio 25 d.

ŠNIPŲ KARAS... (9)

ŠNIPAS IŠSIGANDO ATOSTOGŲ

Pirmasis Hayhaneno susitikimas, šnipų žargone vadinas "treff", įvyko su Svirinu prie išėjimo iš požeminio traukimo prie Lincoln Road. Hayhanen buvo pasirūšęs dryžuota mėlyna-raudona kaklaraištį ir rūkė pypkę, nors buvo nerūkantis. Svirinas jam įteikė keletą mikrofilmų. Bet 1954 m. Svirinas turėjo aplėsti Ameriką, nes žvalgybos organai susirūpino jo nelegalia veikla ir Hayhanenui buvo duotas įsakymas susisiekti su nauju viršininku Marku (Abeliu).

1954 m. rugpiūčio vieną dieną jis gavo įsakymą atvykti pasimatymui į RKO kino teatro tualetų kambarį, pasirūšus tą patį kaklaraištį ir rūkiant pypkę.

Hayhanen buvo pasiruošęs atsakyti slaptąžodį, kai nedidelis liesas žmogelis prie jo prisitartinęs pasakė: "Man nesvarbu spaltažodis. Aš žinau, kad jūs esate tas, kurio ieškau".

Jie užėjo į gretimą kavinę ir čia Abelis atidžiau pradėjo sekti savo būsimą bendradarbių. Tai ką jis pamatė, jam nepatiko. Jam buvo aišku, kad Hayhanen mėgsta alkoholį ir yra tinginis. Hayhanen atspėjo, kad jis iš pirmo žvilgsnio nepatiko savo viršininkui ir savo keliu pradėjo Abelio neapkeisti.

Pirmoji misija, kurią Abelis patikėjo Hayhanenui tikimybės buvo šoferio darbas. Hayhanen nusipirko automobilį ir vežiojo savo viršininką į Westchester, kur Abelis ieškojo patogios vietos prisijungti savo trumpų bangų radijo aparatą. Bet girdėjimo sąlygos čia buvo blogos. Tad jie pradėjo ieškoti nusi-pirkti namą prie Taconic greitkelio, kur rado, bet jis kainavo 15,000 dolerių ir Maskvos centrinė rado, kad perbrangu.

Važinėdamas automobiliu Abelis pradėjo abejoti savo pagalbino sugebėjimais. Kartą jis paprašė Hayhaneno užsirašyti radijo pranešimą, kuris buvo

POLITINĖS

DISKUSIJOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

po 25 metų tebėra gyva ir kad tai yra visų lietuviškų organizacijų nuopelnas. Jeigu šiandien jaunoji karta kritikuoja senesnę, tai ta jaunoji karta turėtų būti dėkinga jiems, kad išaugino lietuvišką daigą, kuris ir po 25 metų dar serga Lietuvos reikalais. Su jais reikia ir toliau dialogą tęsti, bet jei kas iš-eina į kraštutinius, tam užtektų tik nuvažiuoti į Berlyną ir pamatyti mūrą, tada daug dalykų atsiskleis.

Diskusijose aktyviai reikšėsi ir jaunieji atstovai: dr. A. Budreckis, A. Sparauskas, Ant. Mažeika ir kiti.

Lietuvos bylos klausimu žodį tarė konsulas A. Simutis. Baigiamam žodyje A. Diržys dėkojo svečiui, kad jis sugebėjo išvelgti mūsų pozityvias lietuviškos veiklos puses ir visiems dalyviams pritariant kvietė tomis pozityvomis mintimis paremti spaudą, pasidalinti su visais skaitytojais. Antanas Senikas kvietė prelegentą su čia diskutuotais klausimais plačiau supažindinti Dirvos skaitytojus, ką svečias ir pažadėjo.

Diskusijose dalyvavo konsulas A. Simutis, ALTS-gos abiejų New Yorko skyrių valdybos ir kitų organizacijų atstovai.

duodamas morze. Hayhanenas atsakė, kad jis nemokas morzės. Abelis pasipiktino:

-- Špionažė kiekvienas agentas turi mokėti morzė. Tad ką jūs išmokote Masvkoje?

Pagaliau Hayhanen ir anglų kalbą blogai mokėjo. Abelis kuo toliau, tuo labiau pradėjo juo nusivilti.

Kartą Abelis pasiuntė Hayhaneną į Bear Mountain, kur parke buvo užkasę pinigų, skirtus išmokėti šnipo Mortonso Sobellio žmonai. Hayhanen rado užkastus du ryšuliukus, kuriuo se buvo 5000 dolerių. Bet Hayhanenas juos pasisavino, sakydamas Abeliui, kad perdavęs Sobellio žmonai ir pataręs jai juos atsargiai leisti.

1955 m. pavasarį Abelis nusprendė, kad Hayhanenas turi susirasti gerą priedangą ir Newark atidarė nedidelę foto studiją. Bet greit pamatė, kad šis neturi jokio patyrimo fotografijoje. Tačiau nenustojo vilities ir stengėsi padėti įsikurti. Čia jis papildė pagrindinę klaidą, kuri jam buvo fatališka. Jis nusižengė svarbiausiam šnipų įsakui, kad agentas niekad neturi žinoti savo viršininko tikro vardo ir adreso. Kartą jis nusi-vedė Hayhaneną į savo studiją Fulton Street, kad įdavus jam fotografines medžiagas ir trumpų bangų radijo aparatą. Šitas neatsargumas ir leido Hayhanenui nuvesti FBI agentus į Abelio butą.

Kartodamas, kad jo asistentas turėjo viską išmokyti Maskvoje, jis supažindino jį su mikrofil-mavimu, kaip knygos puslapį per fotografuojant galima sumažinti į rašomosios mašinėlės taško dydį. Jis paaiškino, kaip jis turįs siųsti mikrofilmus į Maskvą. Abelis atklįjudavo storių žurnalų, kaip American Homes ar Better Homes and Garden viršelius ir ten priklijudavo mikrofilmą, paskui vėl užėdavo viršelius ir siųsdavo sutartu adresu į Paryžių.

Abelio viršininkai Maskvoje buvo patenkinti jo darbu ir pakėlė jį pulkininku, suteikdami 6 mėnesius atostogų prie savo šeimos. Abelis išvyko į Rusiją per Paryžių ir Viena.

Jam išvykus Hayhanenas lengviau atsiduso. Dabar jam nebe-reikėjo kasdien tikrinti sutartus pasimatymo vietas ženklus, ne-reikėjo Abelio vežioti automobiliu po priemiesčius. Jis užėdė savo studijos langus ir pradėjo vesti tokį gyvenimą, kad Abelis būtų skubėjęs grįžti iš atostogų. Vietoj vedęs ramų gyvenimą, kaip įsakyta visiems šnipams, nesukeliant jokio dėmesio, Hayhanen greit pagarsėjo visame kvartale kaip alkoholiškas. Jis pirkdavo degtinę dėžėmis ir tuščias bonkas mesdavo už studijos kieme. Kartą užėjęs kaimynystėje krautuven, vi-siškai girtas sukėlė skandalą. Jis keldavo tokį triukšmą namuose, kad kaimynai pradėjo policijai skųstis.

Kai Abelis 1956 m. pradžioje grįžo iš atostogų, jis pamatė, kad jo pavaduotojas buvo ap-lėdęs darbą. Įsitikinęs, kad jis nesveikas nervinai, patarė važiuoti atostogų, pasimatyti su savo šeima Rusijoje. Maskva su-tiko duoti atostogų ir Hayhaneną pakėlė jį pulkininko leitenantus.

Abelis suorganizavo jo kelio-nę ir išaiškino, kaip Paryžiuje jis turi naudotis automatinio te-lefono aparatu, kad susisiektų su sovietų ambasada. Staigos atostogos ir pakėlimas Hayha-nenui pasidarė įtartini. Jis su-prato, kad Maskva nepasirūžusi jo sveikinti. Tad, kad laimėjus laiką, jis pasakė Europą vyk-siąs laivu Queen Elizabeth 1957 m. sausio mėnesį. Pinigus už bilietą išleidęs, jis neišplaukė ir Abeliui pasakėjo keistą is-toriją, kad būk FBI privertė jį nulipti nuo laivo. Kuo toliau tuo mažiau jis benorėjo grįžti Rusijon. Bet Abelis nenorėjo atidėlioti ir Hayhaneną pasodi-no į prancūzų laivą Liberté, ku-ris išplaukė balandžio 24 d. At-vykęs į Havre, jis tuoj paskam-bino Abelio duoto telefono nu-meriu pasakydamas sutartą sa-kinį: "Ar aš galiu per jūsų kon-

torą pasiųsti du ryšuliukus?" Sovietų valdininkas susitiko su Hayhanenu gatvėje ir davė jam 200 dolerių ir prancūziškų fran-ky. Išgavęs iš rusų kiek gali-ma daugiau, kitą dieną jis pri-sistatė į Amerikos ambasadą Paryžiuje.

Istorija, kurią jis papasakojo, ambasados valdininkui pasirodė įtartina, bet pagaliau jį grąži-no į New Yorką ir atidavė FBI rankas. New Yorke jį slapta lai-kė, psichiatrams tyrinėjant, ar jis nėra mitomanas. Buvo ras-ta, kad jis alkoholiškas su palin-kimu nusižudyti, bet kai jis pa-aiškino kaip iššifruoti kodą "Vic", pradėta jį rimčiau ži-n-rėti.

Abelis painformuotas, kad jo pavaduotojas Paryžiuje dingio, pa-sirošė bėgti, bet birželio mė-nesį buvo areštuotas.

Abu šnipai buvo skirtingi kaip diena ir naktis. Abelis buvo me-todiškas, Hayhanen nerūpes-tingas. Pirmasis buvo fanatikas, antrasis oportunistas.

Jei Hayhaneno kaimynai buvo suintriguoti, kad pas jį lankyda-vosi dažnai nepažįstami žmo-nės ir kasdien gaudavo daug ko-respondencijos iš užsienio, o kai pasigerdavo gretimame bare dau-žydavo stiklus ir šokdavo kazo-ką, tai apie Abelį, net arešta-vus, niekas negalėjo patikėti, kad jis šnipas. Dėdamasis artis-tu jis nuomavo studiją mižiniš-kame sename Ovington pastate, kurį pasirinko dėl to, kad nuo-ma buvo nedidelė ir čia geriau veikė trumpų bangų radijo apa-ratas. Artisto priedanga jam buvo gera, nes dailininkai tar-psuavy nesispasakoja apie savo šeimas, o kalba vien apie me-ną.

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

CAMERON SLITTER OPERATOR

PELLET MACHINE OPERATOR AND SET UP MAN

STEADY WORK. WILL TRAIN

ACME CHEMICALS & INSULATION CO.

166 CHAPEL ST.
NEW HAVEN, CONN.
203 — 562-2171

(89-92)

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

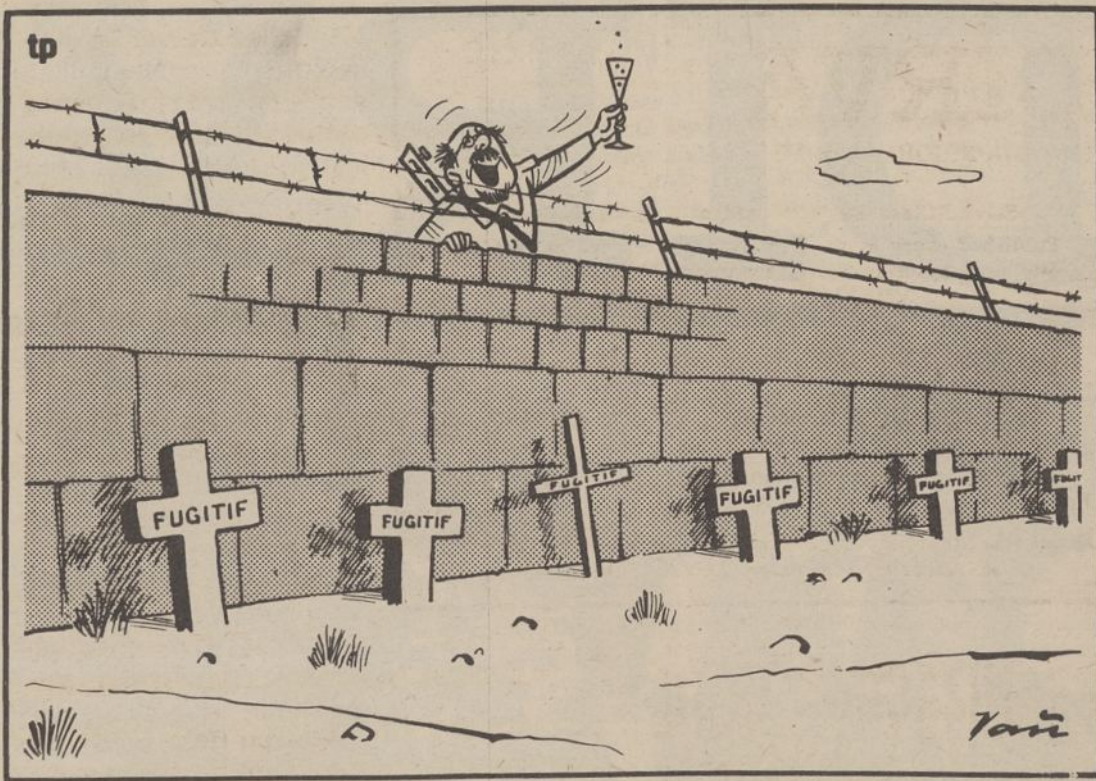

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone VErn 7-7747 John J. Kananian, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Berlyno "gėdos mūriui" 5 metai...

Berlyno sienos užkulisiai (1)

sitraukė iš bendros komandan-tūros, sumanytų grįžti.

Brandtas pareiškė, kad sovie-tai ir jų vokiškieji pavaldiniai sulaužė veikiančius teisės nuo-status, ir kadangi tai padaryta Varšuvos pakto valstybių nuta-rimu, Vakarų valstybės turi tuo-jau protestuoti jų sostinėse.

Komendantai tyli. Brandtas klausia:

"Ką Vakarų valstybės gali pa-daryti, kad sukludžius pirmą sovietų žingsnį į 'laisvą mies-tą' Berlyne?"

Komendantai tyli. Brandtas susijaudinęs:

"Jūs turite ką nors daryti!"

Atsilepia britų komendantas politinis patarėjas pasiuntinys McDermott: "Ar visas (Ber-lyno) senatas yra tos nuomo-nės?"

Brandtas: "Taip". Komendan-tai tyli.

Brandtas, nebesusilaikydama-

"Šią naktį Ulbrichtas jums spyrė į užpakalį".

Po to pradėdama kalbėti ra-miau ir sutariama, kad pasie-nio apsaugą perima vokiečių po-licija, amerikiečių, britų ir prancūzų kariai prie sektoriaus sienos nesiartins.

Kancleris Adenaueris per ra-diją ramina berlyniečius: "Kar-tu su mūsų sąjungininkais mes griebsimės visų reikalingų prie-monų. Federacijos (Vakarų Vo-kietijos) vyriausybė prašo ja pa-sitikėti".

Tuo pačiu laiku prezidentas John F. Kennedy praleidžia sa-vaigalį savo vasarvietėje Hyannis Port. Apie įvykius Ber-lyne jį painformuoja Valstybės Sekretorius Rusk. Jiedu suta-ria, kad čia yra daugiau ar ma-žiau sovietų reikalas, Vakarų sąjungininkų teisės tuo nelie-čiamos.

Rusk po to pareiškia spaudai: "Kiek galima spėti iš mums pri-einamų informacijų, naujos prie-monės yra nukreiptos prieš Ry-tų Berlyną ir Rytų Vokietijos gyventojus, bet ne prieš sąjun-gininkų pozicijas Vakarų Ber-lyne ir priėjimą prie jų."

Burmistras Brandtas despe-racijioje: "Kennedy haut uns in die Pfanne" -- (Kennedy meta mus į keptuvę) atseit, išduoda.

Tuo tarpu pats Kennedy ir Rusk yra visai ramūs. Jie lau-kė daug blogesnių žinių. Dar prieš dešimt savaitių -- 1961 m. birželio 4 d., -- JAV pre-zidentas turėjo išgirsti grasi-nimą dėl Berlyno pradėti ato-minį karą. Tas grasinimas iš-ėjo iš Nikitos Sergejevičiaus Chruščiovo lūpų.

Tą dieną abu vyrai buvo su-sitikę Vienoje: Kennedy, kuris prieš pusę metų užėmė JAV prezidento postą, norėjo pažiū-rėti ko vertas Kremliaus bos-sas, o tas labai norėjo kiek pa-gasdinti naująjį Baltųjų Rūmų šeimnininką.

Dar iki 1961 m. pabaigos -- baidė Chruščiovas jauną Ame-rikos prezidentą -- sovietai pa-sirašysią taikos sutartį su Ry-tų Vokietija, pagal kurią:

- * Vakarų Berlynas bus pa-skelbtas laisvu miestu;
- * Vakarų sąjungininkai ne-tekės turėtų teisių su juo susi-siekti;
- * Susisiekimas su juo bus

reguliuojamas Rytų Vokietijos.

Pasivaikščiojant sovietų am-basados Vienoje, Reisnerstras-se 45-47 sode, Chruščiovas bir-želio 4 d. įspėjo prezidentą, kad jei JAV po pasirašymo tos su-tarties kaip nors pažeis Rytų Vokietijos suverenumą žemėje, vandenyje ar ore, į jėgą bus at-sakyta jėga.

Po to Chruščiovas besijuok-čiamas pakvietė amerikietį prie stalo. Po valgio, gurkšnojant kavą, Kennedy paprašė Krem-liaus bosą visai privatus pasi-kalbėjimo. Chruščiovas prezi-dentą nusivedė į biblioteką.

Ten Kennedy įsakė savo ver-tėjui išversti: JAV negali ir ne-nori kliudyti Sovietų Sąjungai da-ryti, ką ji nori savo valdžios zo-noje. Bet jei Maskva kliudys su-sisiekti su Vakarų Berlynu, JAV interesai būtų pažeisti ir JAV ne-galės sėdėti sudėtingame ranko-mis.

Chruščiovas atidūrto: "Aš no-riu taikos. Bet jei jūs norite atominio karo, galite jo sulauk-ti".

Kennedy: "Ne aš, bet jūs no-rite pakeitimų".

Chruščiovas: "Karas ar tai-ka -- sprendimas yra jūsų ran-kose. Tačiau sutartis su Rytų Vokietija bus pasirašyta gruodžio mėn."

Kennedy: "Jei taip, žiema bus labai šalta".

Rimtais veidais abu vyrai iš-ėjo iš bibliotekos. Šaltai atsiveikinęs Kennedy pareikalavo savo automobilio... Jau lėktuve Kennedy skundėsi savo bendra-darbiams, kaip gali valstybinin-kas taip laisvai grasinti atomi-niu karu.

CIA pareiškė pasadavę sara-šą sovietų atominių ginklų ir jų pasėkų, kurias jie galėtų pa-daryti Amerikoje. Prezidento ko-mentaras: "Baisu".

Foy Kohler, dabartinis JAV ambasadorius Maskvoje, o tada dar aukštas pareigūnas Valsty-bės Departamente, prezidentui patiekė savo politinės buklės analizę. Sovietai iššauksią -- spėjo Kohler -- Berlyno krizę ne metų pabaigoje, bet rugpi-čio mėnesį. Spalio 17 dieną nu-matytas XXII kompartijos kon-gresas ir ten norima pasidžiaug-ti kokiais nors laimėjimais.

"Air Force No 1" -- lėktu-vas, kuriuo grįžo prezidentas, nusileido Londone. Sekantį ry-tą gerokai prislėgtas presiden-tas vizitavo britų premjerą Ha-roldą Macmillaną. Downing Street No. 10 -- britų premjerų rezidencijoje, Macmillanas sūti-lė:

"Kodėl neišgerti stikliuko ir ramiai nepasikalbėti?"

Bet ir Macmillanas nebuvo be rūpesčių. Dar balandžio m., jam lankantis Washington, presiden-tas per buvusį Valstybės Sekre-torių Dean Achesoną painforma-vu britų premjerą, kad ameri-kiečiai, jei reikės, griebsis ato-minių ginklų, kad užtikrintus su-sisiekimą su Vakarų Berlynu, Macmillanas dabar grįžo prie tos tezės ir aiškino Kennedy, kad Berlynas tėra mažą žuvį palyginus su visos žmonijos su-naikinimu. Be to ir prancūzai nebiją Maskvos taikos sutarties su Rytų Vokietija. Esą būsią ga-lima ir po to susitarti.

(Bus daugiau)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ORGANIZACIJOS IR JŲ REPREZENTACIJOS

Pasitaikė apsigyventi tokioje apylinkėje, kur mažo rajono gyventojai, nutarę kad reikia turėti bendravimui savo vietą, įsigijo sklypą prie pat ežero ir pasistatė pastatą. Yra vaikams žaisti aikštė ir suaugusiems sportuoti jiems tinkamas sporto šakas, o pastate rengiami tokie parengimai, kokie tinka ir liuoslaikio praleidimui ir kartu artimesniam tos apylinkės žmonių susibičiuliavimui, bendrų klausimų nagrinėjimui. Žinoma, reikėjo, kad kas nors imtųsi iniciatyvos, susirastų bendradarbių ir ne tik patarimais, bet ir raumenimis prisidėtų prie statybos, tobulinimo ir plėtimo darbų. Tai yra labai nedidelės apylinkės, sakykime, keletos blokų gyventojų pasiryžimo ir savo užsibrėžto tikslo įgyvendinimo darbas. O rezultate, viena lietuvių organizacija stengiasi čia iširengti savo buveinę...

Nelietuviškoje visuomenėje tokio klubo įrengimas vadinamas "community improvement action" vardu. Tai gana paplitęs Amerikoje reikalas. Žinoma, kad yra įvairių bendruomenių ir šiame krašte. Vienos tų "communities" pasižymi prižiūrėjimu, kitos savo apylinkės pagražinimu ir tobulinimu.

Nesakyčiau, kad tai būtų naujos Amerikos atradimas ir kad lietuviai toje srityje būtų taip jau labai atsilikę. Kaip tik priešingai, panaši iniciatyva yra parodyta ir gražiai reiškiasi daugelyje vietovių. Norėčiau čia pavyzdžiu statyti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius, kurie surado būdus ir priemones nuosaviems namams įsigyti. Tai Bostonas ir Los Angeles. Būtų skriauda ALTS-gos East Chicagos skyriui, jei neatžymėtume to skyriaus narių iniciatyvos savo rankomis pastatyto ir parduoto namo pelną panaudojant reikalingiems savo organizacijos darbams paremti.

Imkime, kad ir kitas organizacijas. Nuosavos skautų stovyklos, Dainavos stovyklavietė -- yra darbai, kurių įrengimo sąlygos kiek sunkesnės ir reikalaujančios didesnio iniciatorių pasidarbavimo, negu, sakykim, vienuolių ar parapijų statomiems pastatams, nors ir čia yra išimčių, kaip Tėvų Jezuikų, Tėvų Pranciškonų ar Putnamo seselių toje srityje atsiekti laimėjimai, kurie pasitarnauja lietuviškam reikalui.

Reprezentacija prasižada ne vien kur nors einant ir ką nors atstovaujant, bet ir kitus reprezentantus priimant.

Ne visose lietuvių gyvenamose vietovėse galime reprezentantus tinkamai priimti. Ir vien todėl, kad daug kur stinginga bendruomeninio sampročio ir įsisąmoninimo, kad visi, anot Balučio, esame ir privalome būti savo tautos ambasadoriais. Ambasadoriais ne vien savųjų tarpe (kada dažniausia iš ambasadorių pasidarome eiliniai bosais ir dargi su ragais), bet kartu ambasadoriais, atstovaujančiais savo tautiečių bendruomeninį samprotį, valstybinį subrandimą, kurio įrodinėjimui saviesiems sugaištame daug laiko, kai tuo tarpu lieka neišnaudota šimtai progų ne tik savai bendruomenei, bet ir visai tautai pasitarnauti.

O tai vyksta todėl, kad išeičioje esame tiek išmandrę tikrais ir prasmintais praeities nuopelnais, kad dabartis, nuėjusi jau kažin kur pirmyn, atrodo nebeįmanoma pasivyti. Daugelis kad ir didelėmis pastangomis ir aukomis laimėtų darbų lieka lietuviškojo ghetto ribose.

Niekas neabejoja, kad lietuviškojo visuomeninio, bendruomeninio kultūrinio, švietimo ir kt. darbo sritys reikalauja daug pasišventimo ir darbo. Bet bėda ta, kad labai dažnai pamirštame, jog gyvename didelės ir galingos valstybės pasparinėje ir ne visuomet sugebame tos galybės ir išteklių panaudoti savųjų reikalų pagalbai.

Mes dažnai tenkinamės tuo, kad turime lietuviškųjų reikalų reprezentaciją ryšiui su politinėmis viršūnėmis palaikyti, bet užmirštame, kad šio krašto vyriausia valdžia yra pati tauta, atstovaujama įvairiausių jos organizuotų vienetų. O šioje srityje neturint reikiamo ryšio ir reprezentacijos, nukenčia daugelis lietuviškų reikalų. Tai problema, kurią taip pat artimiausioje ateityje turėsime čia kelti ir panagrinėti.

PANAŠUMAI TARP JAV IR SOVIETŲ SĄJUNGOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

rusų kultūrai negu marksizmui.)

Daugiau negu tie sentimentai, veikia plačiai pasklidusi pseudo mokslinė prielaida, kad tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos Jungtinių Valstybių esama labai daug panašumų, kurie laikui bėgant vis daugės ir klesės iki to laiko, kada tarp abiejų federacijų praktiškai nebus jokio skirtumo.

Kaip paskutinį tokios galvosenos pavyzdį galiu nurodyti rugpiūčio 8 d. New York Times, kurio editorialiniame puslapyje Russel Baker beveik visai rimtai rašo:

"Ilgainiui gali pasirodyti, kad svarbiausias 1966 metų įvykis yra ne karo eskaliacija Vietname, ne kiniečių 'valymas' ar riaušės Amerikoje, bet Rusijos flirtas su automobilių pramone.

Renault ir Fiat jau buvo Maskvoje, paskutinę savaitę ten penkias dienas viešėjo Arjay Miller iš Ford Motors bendrovės. Atrodo, kad sovietų valdovai nutarė žengti į automobilių amžių".

Toliau Baker vaizduojasi, kas atsitiks, jei Rusijoje prisiveistų tiek daug automobilių kaip Amerikoje su eismo kamštim ir kitais tam būdingais 'malonumais'. Tai pagreitinę sovietų suamerikonėjimą visose srityse, iki televizijos ekranuose pasirodo komentatorius Chet Smerdyakov (parodija į NBC Huntley) ir praneša, kad prezidiumas nutarė sugriauti Maskvos Raudonąją aikštę (su Kremliu) ir ją paversti 'parkinimo' aikšte.

Tai labai būdinga amerikiečiams pažūra ir svajonė. Tai ką Baker perdavė, kaip mes sakytumėme 'feljetonine' forma, daugelis vadinamų 'politinių mokslų' specialistų bando perduoti rimčiau ir 'moksliškiau'. Pradedama lyginti abi sistemas ir randa ma panašumų. Žinoma,

palyginimo metodus yra labai reikšmingas ir naujingas. Savo laiku Kiplingas rašė: "What should they know of England who only England know", atseit, pažindamas tik vieną kraštą negali jo įvertinti. Bet palyginamasis metodas (comparativism) reikalauja ir teisingo galvojiimo. Pavyzdžiui, būtų nesąmonė lyginti kurio nors krašto naujagimių skaičių su to krašto gandrų sumažėjimu ar padaugėjimu. Yra tačiau eilė 'mokslininkų', kurie panašiai dirba ir prieina gana keistų išdavy.

Yra tokia 'konvergencijos' teorija, kuri skelbia, kad kurios nors valstybės supramoninimas ir sumiestinimas vedaprie tokios kultūros, kuri yra bendra visom moderniškoms tautinėm bendruomenėm. (Nežinau, kaip 'konvergenciją' tiksliai išversti lietuviškai. Biologijoje angliškas žodis 'convergence' reiškia skirtingų tipų organizmų tendenciją, palinkimą, panašiai išsivystyti tose pačiose aplinkos sąlygose. Praktiškai žiūrint, kai rusai įsigys tiek pat automobilių, šaldytuvų ir skalbiamųjų mašinų, kiek turi amerikiečiai, jie pradės lygiai taip pat galvoti ir, eventualiai, smerkti Vietnamo karą ir savo vadus! Mat, krašto supramoninimas veda prie bendruomenės susiskaldymo į interesų grupes, iš to seka bendruomenės susiskirstymas, o valstybės ir partijos vaidmuo lieka tik tarpininkauti tarp tų skirtingų grupių. Tokia santvarka yra Vakaruose ir čia daug kas mano, kad už geležinės uždangos vyksta procesas, kuris prie to paties veda vadinamas komunistinės valstybės.

Plačiau tą teoriją nagrinėja du jauni, bet žymūs amerikiečių politinio mokslo reprezentantai, 38 m. Zbignievas Brzezinski, Columbijos Universiteto Komunizmo

Tyrinėjimo Centro direktorius ir 39 m. Harvardo universiteto prof. P. Huntington. Savo veikale apie USA ir SSSR politinės jėgos palyginimą jie kiek abejoja ryšiu tarp ūkio išsivystymo ir politikos:

"Ūkinėje, techninėje ir kultūrinėje plotmėje Esseno miestas buvo labai panašus į Detroitą, bet šitas panašumas visai nesukliudė nacionalistams primesti Esseniui politinę sistemą, kuri visai nebuvo panaši į Detroito".

Tiesa, tai buvo tik laikinai. Frieš nacius ir dabar, Essene esama nemažai panašumo su Detroitu. Amerikoje ūkis vystėsi taip sakant iš apačios, privačia iniciatyva, Sovietų Sąjungoje jis buvo diriguojamas iš viršaus. Pragyvenimo lygis sovietijoje, tiesa, yra pakilęs, bet dar labai toli iki amerikoniško standarto. Pagaliau, ar pragyvenimo lygis būtina veda prie demokratijos? 18 amžiaus 'apšvietimo' filosofai samprotavo, kad demokratija gali klestėti tik neturtingoje žemės ūkio aplinkoje!

Sovietinės santvarkos ekspertas britų prof. Walter Laqueur, leidžias tam reikalui specialų žurnalą 'Survey', išpėja, kad politinių mokslų profesoriai dažnai per greitai padaro išvadas. Daug senesnio mokslo -- istorijos -- atstovai yra daug atvaresni pranašaudami ateitį. Jie iš patirties žino, kad istorijoje iš principo viskas yra galima. Bet kol kas istorijoje nėra atsitikimo, kad koks totalinis režimas, o toks, nepaisant viso 'suminkštinimo' vistic dar yra Sovietijoje, būtų pasikeitęs visai taikingu būdu.

Pagaliau ir abu pasauliniai karai nekilo dėl to, kad kai kuriose valstybėse būta skirtingo socialinio susiklostymo. Čia dar galima būtų paminėti, kad beveik visi Europos karaliai buvo kilę iš vokiečių kunigaikščių giminių, kurios savo tarpe irgi buvo susigimi-niavusios.

"Nesutikimai tarp giminių -- anot profeso-riaus Laqueur -- dažnai būna patys blogiausi, ne kitaip yra ir tarpvalstybiniuose santykiuose".

Kol kas konvergencijos teorija politiniuose moksluose amerikiečiams padarė daug daugiau žalos negu naudos.

* PO JUGOSLAVIJOS viceprezidento ir saugumo organų viršininko Rankovičiaus atleidimo, vyksta dideli "valymai" saugumiečių tarpe parodė, kiek toje įstaigoje buvo paplitusi korupcija neleistina spekuliacija ir kalinių išnaudojimas savo privatiems reikalsams, kaip namų ir vasarnamių statybai ir pan.

Ne, ponias! Negalite jo pasiimti... to ir nereikia!

Darbinga diena! — diena kraustymosi, bėt reikia tik iš anksto mums pasakyti, kad galėtume įrengti jums naują telefoną greitam panaudojimui. Ir nereikės likti be telefono nei vienai valandai.

Ar ne pats laikas pagalvoti apie telefonus? Ne tik apie tuos, kurie gražiausi, bet ir apie tai, kur juos pastatyti, kad sutaupius laiką ir žingsnius. Užsakykite savo telefonus vienu metu ir mokėkite tik \$4.75 už įjungimą. Leiskite Ohio Bell atstovui pristatyti visas sąlygas visokiems šių dienų patogumams, reikalingiems jūsų šeimos reikalavimams ir namo išdėstymui.

Ar norėtumėte turėti informacinę knygą, kupiną patarimų?

Skambinkite Ohio Bell... arba siųskite šį kuponą

Please send my free copy of
"Moving Made Easy."

Name _____

Address _____

City _____ Zip No. _____

Ohio Bell
Part of the Nationwide Bell System

Mail to: Ohio Bell, Room 1137, 100 Erieview Plaza, Cleveland, Ohio 44114.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Baigusieji Lietuvos karo mokyklos 1936 m. ats. j. leit. laidą buvo susirinkę Chicagoje su mokyklos buv. viršininku gen. K. Musteikiu. Ta proga sudėjo Lietuvos Fondui 1000 dolerių. Nuotraukoje Jurgis Stankūnas (dešinėje) įteikia čekį LF tarybos vicepirmininkui dr. G. Balukui Jaunimo Centro sodelyje prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo.

JIE NEPAMIRŠO LIETUVOS

Didžiosios mūsų tėvynės tragedijos metais likimas mus išblaškė visame žemės rutulyje. Vieni goltos keliais nužgyjavo į tolimas Sibiro taigas ir mirė kankinių mirtimi, kiti su ginklu rankoje, gindami gimtosios žemės pėdą, nuo priešo kullos amžiams užmerkė akis savosios tėvynės žemėje, trenkti buvo išblokti į nežinią ir dabar pabiro laisvame pasaulyje. Visus juk mus riša graži gyvenimo praeitis: bendro mokslo dienos, profesinis darbas, kariūnėje praleistas laikas ir daug kitų bendrai išgyventų momentų. Tuos gražius ryšius laikas nutraukė. Tačiau anų metų išgyvenimai tebėra mumyse gyvi. Mes dažnai svajojame vėl susitikti, vėl susibėgti vienon šeimoni ir kaip geri vaikai norėtume pagyventi praeities laime, pasidalinti vargais ir džiaugsmais ir šių aplinkybių akivaizdoje neretai ir įsipareigoti. Ir tokie susitikimai, dėkui Dievui, ir šiame laisvame pasaulyje pasitaiko, jie dažnėja ir dažnėja.

Toks malonus susitikimas senų ginklo draugų įvyko į šiais metais, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir Dainų šventės dienomis Chicagoje. Tomis dienomis į Chicago iš Amerikos, Kanados ir kitur suvažia-

vo laisvame pasaulyje išlikę gyvi Nepriklausomos Lietuvos P. L. P. Karo mokyklos Ats. jaun. leitin. kursų (1936.V.10 d.) laidos buvę auklėtiniai - karininkai su šeimomis. Šio gražaus susitikimo mintį išskėlė, puoselėjo ir įvykdė Liet. Veter. Sąjungos "Ramonė" narys leitin. Jurgis Stankūnas.

Šią kariūnų asp. laidą yra baigę virš šimtas asmenų, tačiau į suvažiavimą atkilo, palyginant, negausus būrelis. Priežastys neaiškios. Šių šauinių vyrų didelė dalis buvo išvežta į Sibirą pirmosios bolševikų okupacijos metu. Nemaža dalis pasiliko tėvynėje ir su ginklu rankose bevilniškose kovose partizanų eilėse padėjo galvą už savo krašto laisvę. Trečioji dalis pasiekė laisvąjį pasaulį, bet ir iš jų dauguma išsiblaškė po įvairius tolimus kraštus ir atvykti negalėjo. Tačiau ir suvažiavusiųjų būrelis buvo aktyvus ir ganėtinai gražiai pasireiškė, reprezentuodamas ir visą kursantų laidą.

Jie savo pinigėmis aukomis parėmė Jaunimo Kongreso darbus, dalyvavo su šeimomis Jaunimo Kongreso bankete ir Dainų šventėje. Jie savo tarpevaikėse ir pokalbiuose visur turėjo ir buv. Karo Mokyklos viršininką generolą Kazį Musteikį su po-
nia. Pobūviuose, susitikimuose,

ir bankete buvo malonu stebėti šią gražiai susitelkusių grupę viename, mielam pokalbiui ir besidalinančius pergyvenimais pradedant Karo mokyklos dienomis ir baigiant tremties vieškeliais keliame. Jie ta proga reikšmingai atšventė ir atžymėjo savo laidos 30 metų sukaktį: visi suvažiavimo dalyviai sudėjo 1000 dolerių ir į visų kursantų vardu leitin. Jurgis Stankūnas Jaunimo Centro sodelyje, prie paminklo žuvusiems už laisvę, iškilmingai įteikė Lietuvių Fondo tarybos vicepirmininkui dr. G. Balukui Jaunimo Centro sodelyje prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo.

visis susitikimo dalyviai - aukotojai.

Ar gali būti gražesnis pavyzdys už šį, kaip turime gyventi ir dirbti. Tad ieškokime praeityje gražaus paskatinimo, o kai suskrendame pulkan ir sugrįžtame į gražios praeities ir laisvės dienas, nepamirškime ir dabar savos tėvynės šauksmo! Šios kariūnų asp. laidos žmonės parodė gražų pavyzdį, tuo pačiu ir dėkingumą savajam kraštui, kurio žemėje laisvės metuose išmoko gyventi ir aukotis.

Tėvynė nepamirš šios kariūnų asp. laidos sudėtų aukų už jos laisvę.

Jurgis Janušaitis

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

4

1 1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib, 3 Str. French Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

RAUDONASIS TERORAS

ARBA KAS ĮVYKO 1989 METAIS

-- Ką tu galvoji apie šią istoriją? -- paklausė Pavlenko, kai liko su Silisenskiu vieni du kambaryje.

Silisenskis pasikėlė ir, priėjęs prie lango, priglaudė kaktą prie šalto stiklo. Juodu buvo draugai dar iš universiteto laikų 1957 metais, kai buvo pasmerktas stalinizmas. Daug tada jaunų sovietų jaunuolių pasidavė skepticizmui ir vietoj politikos pamėgo girtuokliavimą, twistą, poeziją. Bet Silisenskis, Pavlenko ir jų draugas Gregorėvas pasiliko ištikimi partijai. Pavlenko greit prasiskynė kelią kaip politikos teoretikas, neužmiršdamas savo draugų Gregorėvo ir Silisenskio. Ištaisęs partijos sekretariate, Silisenskis įsiskyrė saugumo viršininku, o Gregorėvą antruoju sekretoriumi.

-- Ką aš galvoju? -- pasakė Silisenskis, vis tebežinrėdamas į tamsią naktį. -- Aš manau, kad prancūzė yra nuosirdi.

-- Bet galimas dalykas, kad ji pakišta mus suklaidinti, -- tęsė toliau Pavlenko.

-- Tada kinai veltui bus paaukoję Lengą, kuris buvo jų geriausias agentas.

-- Vienas žmogus lieka vienu žmogumi... -- pastebėjo Pavlenko eidamas prie durų. -- Surink visą medžiagą šiuo klausimu. Ryt vakare šaukiamas prezidento posėdis.

Gregorėvas apie tai buvo painformuotas tik kitą rytą, kai saugumo viršininkas Silisenskis priėmė savo biure. Kai kurios jo budo savybės nepatiko Silisenskiui, nes Gregorėvas neslėpė, kad jis nori būti jaunų sovietų snobų lyderiu.

Silisenski jam padavė bylą "Anne Villemur". Jų buvo vakarykščio apklausinėjimo stenograma.

-- Puiku, -- staiga pasakė Gregorėvas. -- Puiku.

Silisenski klausiamai pažiūrėjo.

-- Puiku. Dabar situacija visiškai aiški. Reikia pasirinkti tarp barbarijos ir civilizacijos, tarp priešistorijos ir istorijos.

Vakare atvykdamas į Kremlį, kur rinkosi prezidentas, Silisenskis pastebėjo Krisiną, nedidelį žmogelį, 75 metų amžiaus, su barzdele, kuris norėjo būti panašus į senosios gvardijos bolševiką. Jam teko Stalino laikais sėdėti koncentracijos stovykloje, bet dabar jis tai buvo primiršęs. Jis vadovavo Markso-Engelso-Lenino institutui, bet neturėjo jokios tikros valdžios. 1980 m. jis pasilė perspausdinti Trockio raštus, dėl to susilaukdamas iš draugų papeikimo. Prezidiumo posėdis turėjo vykti Chruščiovo salėje. Nina Jakovleva, lieta ir aukšta, jau sėdėjo savo vietoje. Taip pat jau buvo baržtas, kaip visi piliečiai, Danilovas ir niūrus sibirietis Strumilinas.

Silisenski atsisėdo stalo gale šalia vyriausio karinių jėgų viršininko maršalo Karalenko.

Karalenko pasilenkė prie Silisenskio ausies.

-- Pasakyk man, Andriejau, kodėl sušauktas šis posėdis? Aš buvau nuvykęs Sibiran į manevrus, kai mane skubiai iškvietė. -- Tai vienos moters istorija, -- atsakė Silisenski. Sargybos karininkas gilumoj salės atidarė duris ir pranešė: -- Draugas Anton Aleksejevič Pavlenko.

Pavlenko su visais pasisveikino rankos mostu. Jį sekė Gregorėvas.

-- Draugai, pradėjo Pavlenko, -- šio vakaro posėdis be abejo jus nustebino. Mūsų tradicijai nėra papročio staiga šaukti prezidento posėdį ir dar be darbotvarkės.

Trys magnetofonai sukosi rekorduodami jo žodžius. Pavlenko trumpai nupasakojo ICR projektą kurį sužinojo iš Anne.

-- Tos moters žodžiais, artimoj ateityj jie ruošiasi sukelti pasaulinį atominį karą.

Krisinas automatiškai glostė savo barzdele.

-- Ši rytą aš priėmiau Amerikos ambasadorių Douglas Ferguson, -- tęsė toliau Pavlenko ir paėmęs popieriaus lapą pradėjo skaityti. -- Štai to ambasadoriaus komunikatas: "Amerikos vyriausybė nori painformuoti Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad Amerikos visumenė nerimauja dėl ICR kriminalinių veiksmų Amerikos teritorijoje... Aišku, Amerikos vyriausybė dėl to nelaiko Sovietų Sąjungos vyriausybę atsakomąja, bet didžioji dalis amerikiečių galvoja, kad Kinija, ICR ir Sovietų Sąjunga eina išvien. Amerikos vyriausybė pabrėžia, kad terorizmo išplėtimas jos teritorijoje prives prie greitos reakcijos... Tada kviečia Sovietų Sąjungos vyriausybę panaudoti visą savo įtaką į kinus, kad būtų sustabdyta ICR kriminalinė veikla".

Po trumpos tylos Danilovas atsiliepė:

-- Kokia įtaka? Visas pasaulis žino, kad mes nebeturime įtakos į Kiniją ir ICR. Štai imperialistinė provokacija. Jie mus kaltina nusikaltimu kurio mes nepadarėme ir kurio neketinam daryti.

Sibirietis Strumilinas irgi įsiterpė:

-- Jei mes pažiūrėsime į įvykius, tai galėsime konstatuoti du dalykus. Pirmas, kriminaliniai veiksmai papildyti pačių amerikiečių negrų. Antra, Amerikos vyriausybė mus laiko už tai atsakomąja ir grasiną... Štai ką mes turime išsiaiškinti. Be to, mes negalime imti už tikrą pinigą ICR agentės piepalus.

Strumilinas atstovavo grupę kuri buvo priešinga Pavlenkui ir visada stengdavosi jam įgnybti.

-- Tai yra imperialistų provokacija, -- tęsė jis toliau su pieštuku kirčiuodamas į stalą kiekvieną žodį. -- Amerika nori, kad mes pradėtume kryžiaus karą prieš ICR.

-- Draugai, kurie dalyvavo diskusijoje, -- pradėjo išlėto Pavlenko, -- kalbėjo su realizmu. Mes turime nieko nepraleidžiant išanalizuoti visus duomenis, įskaitant ir Anne Michel informacijas. Pavlenko nutilo ir pasižiūrėjo į Silisenski. Šis pasikėlė ir pradėjo:

-- Drauge prezidente, draugai! Valstybės saugumo ministerija gali prezidentui suteikti keletą vertingų elementų.

Visų galvos pasisuko į Silisenski. Jis pajuto, kad lošia didelį lošimą. Greitu judėsiu atidarė savo portfelį ir ištraukė dokumentus.

-- Visos informacijos patvirtinta, -- tęsė jis, kad kinai neseniai išbandė miniatiurinę atominę bombą prie ežero Lob-Nor. Be to, jie turi įrengę atomines slėptuves Tibete...

Jis nervingai sklaidė lapus.

-- Aš galiu jus užtikrinti, kad Anne Michel duotos informacijos yra tikros...

Salėje įsiviešpatavo tylą. Pirmas pertraukė Gregorėvas.

-- Draugai, pagaliau mes visi supratome. Kinai ir ICR nori padegti pasaulį. Ar ne to mes bijojome eilę metų? Mes esame grasinami bepročių...

-- Gal leisite man, draugai?

Visų veidai pasisuko į Krisiną. Senis pasikėlė ir pasitaisė akinius. Su savo barzdele jis buvo panašus į Trockį.

Pavlenko draugišku žestu leido jam kalbėti.

Tą patį vakarą, būtent 1989 m. sausio 11 d. New Yorko Harleme, nepras nešinas elektrine lempute,ėjo vieno fabriko koridoriais, kuriame buvo sukrauti automobiliai, šaldytuvai ir televizoriai.

Jeinant į fabriko valgyklą, jis išgirdo balsą: "Hello, Willy..."

-- Hello, -- atsakė Willy neatsisukdamas. -- Tugali eiti, visur ramu kaip kapinėse.

-- O.K.

-- Jis apėjo valgomojo bufetą ir atidarė šaldytuvą, įtaisyty sienoje, įlindęs vidun uždarė duris ir tuo metu šaldytuvo viduriai pasisuko ir priešais pasirodė geležiniai laiptai. Willy nusileido žemyn. Apačioj atsirado didelė salė su televizijos ekranais, per kuriuos galima buvo sekti kas dedasi mylios spindulyje aplink fabriką.

Jis perėjo salę ir sustojo prie kitų durų. Pasakius vardą, durys atsidarė ir jis atsirado laboratorijoje. Keli vyrai dirbo prie metalinės dėžės, pildydami kiniečio įsakymus.

-- Tai pirmoji? -- paklausė Willy Knoxo Millerio.

ICR amerikiečių sekcijos vadas galvos linktelėjimu patvirtino.

-- Ar greit ji bus užbaigta?

-- Tai priklauso nuo jo, -- pasakė Knox Milleris rodydamas į kinietį techniką.

Ir pasitraukęs į šalį, pasakė:

-- Štai jau šimtmetis kai mes laukiame. Ar viena diena ilgiau turi reikšmės?

-- Atrodo, kad jie žino apie mūsų planus, -- pasakė Willy.

-- Taip, -- pasakė Knox Miller. -- Pekinas mus įspėjo. Prancūzė išdavė.

Willy nusikeikė.

-- Tie baltieji visad liks baltaisiais! Jie savyje nešioja pūvėsį, kuris viską ką jie paliečia, sugadina.

-- Tegū jie būna prakeikti, -- pasakė Knox Miller. -- Ar tu pasirošęs.

Taip. Willy buvo pasirošęs. Jis išnuomavo dviem baltiesiems narkotikus vartojantiems apartamentus. Bombos bus ten pristatytos idėtos į šaldytuvą.

Jis plane parodė raudoną ratą.

-- Ar tu manai, kad sprogimas nepalies plačiau. Nes tai netoli nuo Harlemo.

-- Ne! Tai geriausia vieta sprogimui, -- atsakė Knox Miller.

-- Visai arti Broadway. Amerikai bus smogta į pačią širdį.

(Bus daugiau)

VASAROTOJO ĮSPŪDŽIAI (2)

VYT. ALANTAS

KAI PRIVAŽIUOJI NEGEŠTANTI
UGNIAKALNĮ ...

Po ilgo klaidžiojimo po Monument Beach, -- taip vadinasi miestelis Cape Cod, kur įsikūrė Meška -- o tas miestelis išraištas kelių kelelėms be jokių tikslesnių užrašų, -- pagaliau privažiuojame mūsų ieškomą vilą. Po medžių pakabinta nemaža iškaba su lietuviška transkripcija parašytu žodžiu: Meška. Kodėl Meška? -- pagalvojau. Juk vasarnamiai paprastai pakrikštyti romantiškai poetiškais vardais, sakysime, Audronė, Jūratė, Banga ar panašiai, o čia iššoka Meška!

Ta mįslė man paaiškėjo truputį vėliau. Vilos savininkai yra ponai Lušiai su žentu. O pagal zoologų katalogą lušis ir meška priklauso tai pačiai giminei. Tad visai nuoseklu, kad vila per krikštą gavo meškos vardą. Vilos kieme stovinti nedidelė vi-

liukė vasa rotojų vadinama "meškiuku". Tad visa šeima, tik trūksta meškėno...

Ir aplamai, šį sezoną mes gyvename po meškos ženklų. Spaudoje visą laiką buvo linksniuojama "Meškos" opera. Ir vėl kyla klausimas, ką bendra turitas nepaslinkus keturkojis su muzika? Kai sugretini tą gaurotą žvėrį su tokiomis gražuolėmis kaip Carmencita, Traviata ir Tosca, tai ir išeina, lyg būtų sugretinęs Miss Lithuania su Kvazimodu, Bergi ar šiais laikais besugaudys kažkokių nuoseklumų? Gyvenimas turėtų kurtas mažiau kontrastų, jei į jį žiūrėtum užsimerkęs...

Žinote, kaip būna kelionėje. Atvažiuavus susinešk iš mašinos lagaminus, išspakuok daiktus,

susikabink drabužius, apsiprausk ir pakeisk kelionės apdarą, apsidairyk kas, kaip ir kur, ir man tai yra pati nuobodžiausia kelionės programos dalis. O kadangi Cape Cod buvo ketvirta vietovė, neskaitytant motelių, kuriuos mes šią vasarą nusprendėm aplankyti, tai savaime suprantama, kad tas lagaminų nešiojimas ir daiktelių išdėliojimas bei susidėliojimas man įkūrė iki gyvo kaulo. Tad apsitvarkęs apgraišom skubu pasižvalgyti po kiemą ir akis į akį susiduriu su dailininku Adomu Galdiku. Ant galvos užsidėjęs vasarinę, peršviečiamą kepurę su plačiu snapu, o kažkur viduryje tarp pašonės ir pilvo nešasi paspaudęs knygą.

-- Labas, labas, kaip laikais, iš kur ir kaip, gerai atrodo, nė kiek nepasikeitė ir t.t. ir t.t. -- taip prasideda mūsų pokalbis ir, tur būt taip prasideda mūsų visų pokalbiai po ilgo nesimaty-

mo. Adomo Galdiko nuo išvažiavimo iš Lietuvos nebuvau matęs, pagaliau ir Lietuvoje neteko su juo arčiau bendrauti, todėl susitikimas buvo pritrenkiantis. Mūsųose jau taip priimta, kad kalbant apie menininkus ar šiaip jau žinomus visuomenės žmones, kalbama tik apie jų veiklą, bet vengiama kalbėti apie žmones kaip tokius. Apie Galdiką kaip menininką yra parašyta tiek ir tiek, ir monografijų yra išleista, bet niekur neteko skaityti apie jį kaip apie žmogų, o žmogus yra labai įdomus, aukštos kultūros ir kartu didelis originalas.

-- Tai tu rūkai? -- jis klausia mane su pasipiktinimu pertraukdamas pokalbį, kai užsidedu cigaretę.

-- Rūkai, -- sakau.

-- Tą trūžiną! Tik tu paus-

tyk, brol, kaip čia kvepia pu-

Dailininkas Adomas Galdikas niekad nesisikiria su knyga... Vyt. Maželio nuotrauka

šys! Aš kas rytas atsikeliu šėš- tą valandą ir einu pasivaikščioti. Vaikščioju dvi, tris valandas. Negali, brol, įsivaizduoti kaip gražu rytą, koks grynas oras, kokia spalvų simfonija, kaip paukšteliai gieda! O tu rūkai tą smarve, gadini sveikatą ir koks velnias tą trūžiną išgalvojo? Brol, taupyk sveikatą, nebūk durnas!

Taip jis man davinėjo bičiuliškus patarimus, paryškindamas savo kalbą čia paminėtais ir nepaminėtais žodžiais.

Grįžęs namo aš žvilgtelėjau į Balčikonio žodyną, ką reiškia žodis keiksmazodis. Atsakymas trumpas: keiksmo žodis. Man rodos, kad tos rūšies žodžius vartojant gali būti daugybė niuansų. Tikras keiksmas bus tas, kuris keikiasi tūžmo pagautas, bet ar galima pavadinti keiksmu tą, kuriam keiksmazodžiai tėra savotiškas kalbos stilius, sa-

kyčiau, kalbos puošmenos, aš labai abejočiau. Sakysime, velnias, perkūnas vienaip nuskambės, jei tie žodžiai bus išrėkti iš pykčio ir vėl kitaip praskambės, jei jie buvo pavartoti draugiškame pokalbyje humoristine forma. Tiesa, Galdikas greit užsideda jei kas jam nepatinka, at- rodo, kad jis užverda pykčiu, bet vėlgį sunku suprasti, ar jis iš tikrųjų pyksta, ar tik pozuoja. Jei ta jo rūstybė ir tikra, tai ji taip pat greit praeina, kaip užšina, taip sakant, perdega kaip šiaudas. Jam "užpykti" ir "atsileisti" vieni niekai. Toks jis visada buvo, toks ir liko.

Jis tau kaip iš gausybės rago beria savo stiliaus "puošmenas", o tau nei šilta nei šalta, tik ima juokas. Per Onos Mikulskienės vardines, apie kurias teks dar pakalbėti, šalia Galdiko sėdėjo vienas, Kartą aš pasiėjau, bet daugiau -- ne: žinai tos bobos... Jis man daug pasakojo apie savo prieškarines ir pokarines keliones. Jis pasakoja su entuziazmu, spalvingai ir jausmingai, pamiršdamas savo įprastinio stiliaus "puošmenas".

-- Ką rašai, ar daug rašai? -- jis vėl mane klausia.

-- Ne ką, turiu planų, bet laiko stoka ir fizinis darbas išvargina...

Galdikas savo išraiškių žodynu be mažiausio pasigailėjimo išvonia šio krašto sumaterialėjimą, vaizdingai nusako mūsų

slepiasi jautri siela. Ne kartą mačiau jį sėdintį svečių kambaryje ir žiūrintį televiziją. Ap- link jį sėdėjo vaikai. Mačiau, kaip jis su vaikais kalbasi, juokauja, juos paglamonėja. Ir vaikai jo nesišalina. O vaikai neklysta: ką jie mėgsta, tas negali būti dvasios storžievis.

Tik vienu atveju Galdikas nuklysta nuo savo įprastinio stiliaus, būtent tada, kai jis ima pasakoti apie savo keliones, o apkeliaujęs jis jei ne visą, tai bent pusę pasaulio. Tas kelionės jis pradėjo nepriklausomybės laikais ir tebetėsia lig šiol. Šį mėnesį jis vėl išskrenda į Ispaniją, o iš ten ketina aplankyti ir kitus Europos kraštus.

-- Sakyk, brol, ar tu keliauji? -- jis klausia mane.

-- Ne, neturiu laiko, neturiu iš ko...

-- Kelionės labai daug duoda menininkui, bet, žinai, brol, jei keliausi, neimk žmonos, keliauk vienas. Kartą aš pasiėjau, bet daugiau -- ne: žinai tos bobos...

Jis man daug pasakojo apie savo prieškarines ir pokarines keliones. Jis pasakoja su entuziazmu, spalvingai ir jausmingai, pamiršdamas savo įprastinio stiliaus "puošmenas".

-- Ką rašai, ar daug rašai? -- jis vėl mane klausia.

-- Ne ką, turiu planų, bet laiko stoka ir fizinis darbas išvargina...

Galdikas savo išraiškių žodynu be mažiausio pasigailėjimo išvonia šio krašto sumaterialėjimą, vaizdingai nusako mūsų

rašytojų tragišką būklę ir vėl grįžta prie savęs:

-- Žinai, brol, aš dirbu po 8 val., po 14 ir net kartais po 16 valandų. Turiu nupiešęs 3 tonas paveikslų ir dar kiek su- naikinuu...

-- Tris tonas! -- aš stebiuos.

-- Klausyk, brolyti, -- draugiškai priduriu, -- kam tiek daug dirbi? Juk galėtum pagyventi laisviau, paddykinėti.

-- Negaliu, brol, negaliu, -- jis man atsako karštai. -- Kai aš nedirbu, sergu. O kiek aš skaitau! Turiu velnią gyvą prisipirkęs knygų, o kam? Ta pra- keikta televizija man suėda ma- rias laiko. Ar turi spalvotą te- leviziją? -- jis klausia.

-- Ne, neturiu.

-- Tai nusipirk, būtinai nu- sipirk. Kokių ten tolimų kraš- tų, kokių gamtos vaizdų pamaty- si! Sėdėdamas savo kambaryje aš keliauju po visą pasaulį. Bet kiek ji man laiko suėda, kad ją kur šimtas...

Aš vėl grįžtu prie jo paveiks- lų ir klausiu, kur jis juos dė- siąs.

-- Kur? Pergabensiu į Lietu- vą, -- jis atsako ilgesingai.

Jis nesidrovi pasisakyti, kad jam 73 metai, bet atrodo, kaip 50 metų jaunuolis. Nė vienos raukšlėlės ant veido, visada gy- vas, judrus, visad kovingai nu- siteikęs, tartum kiekvieną aki- mirką pasiruošęs stoti į mūšį su visokiais, jo nuomone, nei- gliamais elementais. Kiek mes paminėjome per mūsų pokal- bius žinomų ir ne taip žinomų žmonių, jis nė apie vieną neat- siliepė be savo įprastinio sti- liaus. Aš jam ir sakysiu:

-- Sakyk, brolyti, ar pats ne- randi nė vieno individo, apie ku- rį galėtum tarstelėti palankų žo- delį?

-- Irgi klausimas, po velnių! Žinai, man būtų sunku, -- jis ėmė juoktis.

Adomas Galdikas -- amžinai verdantis ugniakalnis. Toks jis savo kūryboje, toks jis ir gyve- nime. Iš jo paveikslų trykšta žaižaruojančios spalvos, kaip ir spalvotų fontanų. Ir vistiek, ar jis traktuotų realistinę pei- zažą, ar abstraktą. Veltui jo dar- buose ieškotum ramybės ir po- ilsių: jie pagauna mūsų savo vi- tališką, veržlią ir neišblėstan- čią jėgą ir savo stikuriuose ne- ša mus į originalų ir individu- alų pasaulį, kuris yra Galdiko pasaulis.

Rašau šias eilutes ir bijau mūsų spalvų magiko. Jei Gal- dikas mane dabar sutiktų, tik- riausiai aprėktų mane apibėr- damas savo prašmatniu žodynė- liu ir greičiausiai užbaigtų to- kiais žodžiais:

-- Na, po velnių, brol, apie mane buvo visko pripeizota, bet tokių nesamonių, kokių pats pri- rašai, dar savo gyvenime nebu- vau skaitęs. Nesirodyk daugiau man į akis, liepsiu budėliui gal- vą nukristi. -- O apsigrėžęs jis tikriausiai pridurtų: -- Keliau- jam brol, po pasaulį pasidai- ryt... Būtinai nusipirk spalvotą televiziją.

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildo- mas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietu- viška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias są- lygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradedame BIRŽELIO mėn. 19 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Patogus 8 pakietas
nereikia depozito
nereikia gražinti
bonkų

Stroh's
eina kartu
su džiangsmu...

Pobūviuose... ar gegužinėse. Stroh's patogiausius savo po- puliariu 8 pakietu 8 lengvai naudojamomis be depositu... be gražinimo bonkomis. Įsi- gykite Stroh's 8 pakietą. Tai Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

Stroh's
FIRE-BREWED FLAVOR

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA ATIDARYTA VASARAJIMUI IR
PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis: MARIJA JANSONAS — Vila AUDRONĖ,
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655
arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir
didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką
pajūrio vilą.

Nesunku pastebėti, kad po tuo
iš paviršiaus šiurkštu kevalu

MALE HELP

DESIGN ENGINEER

Expanding Magnetic Equipment Division of National Corporation seeks an Electrical Engineering graduate with some experience in electromechanical design for position in production Engineering Department. Responsibilities will include product design requiring electrical, magnetic and mechanical stress calculations and preparation of specifications and labor estimates for equipment not previously manufactured.

Salary commensurate with background and experience. Excellent fringe benefit program. If you are seeking an opportunity for growth and development, please submit complete resume including salary requirements to:

MANAGER INDUSTRIAL RELATIONS
INDIANA GENERAL CORPORATION
Magnetic Equipment Division
6001 S. General Ave. Cudahy, Wis. 53110
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(88-89)

TURRET LATHE OPERATOR
(Class A)

MINIMUM 5 YEARS EXPERIENCE, CAPABLE OF OWN SETUP.
WORK WEEK 55 HOURS PLUS. TOP WAGES PAID.
PAID INSURANCE, HOLIDAY, ETC.

APPLY IN PERSON DAILY UNTIL 5:30 P.M. OR
SATURDAY BEFORE 12 NOON.

BUTKIN TOOL & MANUFACTURING
CO.

67 Erna St.

Milford, Conn.

(88-90)

HELP WANTED MALE

TURRET LATHE
OPERATORS

55 HOUR WEEK
TOP WAGES PAID

APPLY TO

A. J. MARTIN
Manufacturing Co.

20 Newberry Rd.

Bloomfield, Conn.

(88-94)

INSPECTORS

Some experience with precision instruments desirable. We offer good wages and fringe benefits and good working conditions. Ours is a dynamic company with a great future for the right man.

DAMOR DIVISION

HOOVER BALL & BEARING CO.
2440 W. HIGHLAND RD.

Howell, Michigan, 517 — 546-1420

Mask Makers (3)

Capable of working with nickel electroforms. Steady work. Must be willing to work overtime.

International Masking &
Engineering Corporation

6536 JACKSON RD.

ANN ARBOR, MICH.

313 — 761-1030

(83-88)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

OR
1ST CLASS SKILLED
PLANNER OPERATORS
AND
TURRET LATHE
OPERATORS

WICKES MACHINE Tool, a long established and leading manufacturer of machine tools offers excellent openings for qualified men. Permanent employment and generous fringe benefit program. If interested in stable employment write or apply stating experience and qualifications or apply in person. All replies will be kept confidential. Apply to:

PERSONNEL DEPARTMENT
THE WICKES CORPORATION
515 N. WASHINGTON
SAGINAW, MICHIGAN 48607
An Equal Opportunity Employer (87-96)

DIE DESIGNER
WANTED

To process aluminum and stainless steel decorative moulding and stamping.

RECEIVE

COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION

APPLY IN PERSON

KEYSTONE METAL
MOULDING CO.

16410 STEPHENS DRIVE

EAST DETROIT, MICH.

(87-89)

SHEET METAL
MEN

Layout men, combination bench hands, hammerformers, trainees. Experience in automotive prototype work. All medical, life insurance, pension and cost of living paid.

AUTO METAL CRAFT
MFG. CO.

10240 CAPITAL AVE.

OAK PARK, MICH.

(87-90)

HELP WANTED MALE

COLD HEADER
MAN

Must have actual experience in setting up and operating.
Fringe benefits, Blue Cross, physician service, pension plan, life insurance, paid vacation and holidays.

WM. H. HASKELL MFG.
CO.

24 Commerce St.
Pawtucket, R. I.

(89-91)

Rolling Machine
Operator
Rolling Machine
Set Up ManKeystone Metal
Moulding

16410 Stephens Drive
East Detroit, Mich.

(84-91)

MACHINIST

Bullard Hand
Milling Hand
Machine Assembler

Medium to heavy work; must be able to read prints; set-up own jobs. All benefits, steady, overtime, modern plant.

APPLY DAILY 8 A.M.

TO 4:30 P.M. SAT. 8 TO

11:30 A.M.

H. J. RUESCH

MACHINE CO.

35 Fodern Rd.

Springfield, N. J.

(87-89)

MODINE

WITH
UPWARD
MOVE

Mr. Engineer, you're needed in our efforts to supply our constant rate of increase in sales.

MANUFACTURING
ENGINEERS

REQUIRE ME OR IE DEGREE AND EXPERIENCE IN TIMESTUDY, PLANT LAYOUT, TOOLING, MAINTENANCE AND PROCESS ENGINEERING, IN SHEET METAL MANUFACTURING.

PRODUCT ENGINEERS
REQUIRE ME OR EXPERIENCE EQUIVALENT AND EXPERIENCE IN PRODUCT ENGINEERING WITH SHEET METAL PRODUCTS.

PROCESS ENGINEERS
REQUIRE ME OR EXPERIENCE EQUIVALENT AND EXPERIENCE PROCESS ENGINEERING WITH SHEET METAL PRODUCTS.

DESIGN ENGINEERS
EXPERIENCE IN DESIGN ENGINEERING FOR SHEET METAL REFRIGERATION, AIR CONDITIONING OR GAS HEATING EQUIPMENT REQUIRED.

SEND RESUME WITH SALARY REQUIREMENTS OR CALL IN PERSON.

MR. CHARLES W. CARD

Manager-Employment

MODINE
MANUFACTURING
COMPANY

1500 DEKOVEN AVENUE

RACINE, WISCONSIN 53401

An Equal Opportunity Employer

(87-89)

SHEAR
OPERATOR

Steel fabrication of machine bases. Jigs & fixtures.

Custom Fabricators
Inc.

15720 Dale

Detroit, Mich. 48223

(87-93)

ARE YOU
AN EXPERIENCED
DIE MAKEROR
DIE REPAIRMEN

Familiar with stainless steel stamping and moulding dies.

LOOKING FOR
COMPETITIVE RATES
ALL FRINGE BENEFITS
PROFIT SHARING
SMALL SHOP ATMOSPHERE
SUBURBAN LOCATION

APPLY IN PERSON
KEYSTONE METAL
MOULDING CO.

16410 STEPHENS DRIVE

EAST DETROIT, MICH.

(87-89)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
GRINDER HANDS.
I.D. OD, SURFACE,
MILL HANDS.

Top rates, steady days, benefits.
SELECTOR SPLINE PRODUCTS CO.

9330 Milner

Detroit, Mich.

WA 3-1750

(83-89)

Clevelando šokėjai Jaunimo Kongreso metu Chicagoje išpildant programą "Jaunimo žaidimas".
V. Plodžinsko nuotrauka

Jaunimas, jaunimo, jaunimui...

Mūsų dabartinis jaunimas čia užjūriuose, o ypač JAV ir Kanadoje dalimi yra tapę tikrais erdvių satelitais. Nors metai ir 35, ir 39 ir 42, tačiau jie vis nepajėgia sau vietos tinkamųjų tarpe rasti. Jaunatviška raketa juos į aukštumas išmetė, o nusileidimui nebeliko degalų. Jie mėgino persikristi beribės erdvės, tačiau beplanuodami pamiršo grįžimo galimybes atgal.

Toks skrajėjimas buvo jaučiamas ir Jaunimo Kongreso dionomis. Vieni svarstė ar siekti Lietuvai satelito statuso, jei susidarytų galimybės tokį statusą gauti (Tėviškos Žiburiai Nr. 30) o kiti "prašo rusų tautos jaunimą suprastį lietuvius tautai daromą žalą" (iš Jaunimo Kongreso nutarimų).

Labai norėtusi žinoti ką jaunimas skaito galimybė siekti Lietuvai satelito statuso? Kur, kaip ir kada jų manymu būtų galima to statuso siekti? Ko klose erdvės skraido visos tos galimybės?

Kadangi Kongresas "prašo rusų tautos jaunimą",... tai norėtusi žinoti ar tas prašymas tėra tik beletristinė nutarimų puošmena, ar tai tikras kreipimasis per komjaunimo organizacijas. O gal Rusų Federalinė Respublika jau bombarduojama atsisaukimais iš iškutų?

Kad Jaunimo Kongresas "šoktu", jis buvo remiamas Lietuvos Bendruomenės, Lietuvos Fondo ir gausios eilės duosnių lietuvių. Pasiidžiaugus suvažiavimais, ateina laikas ir apie pastebėjus jaunime minusus pasikalbėti. Tas kas jaunimui duoda duoną, tas gali ir savo reikalmus pridėti.

Iš visur ateina nusiskundimai kad jaunimas mielai ima ir prašo, bet sunkiai patys duoda. Pav. Lietuvos Fondo vajeus komiteto pirmininkas nusiskundžia, kad L.F. daugiausia aukoja tik Lietuvoje brenęs jaunimas. O tie profesoriai, daktarai, inžinieriai ir visi kiti, kurie čia brenė ir mokslus ėjo yra tas "jaunimas", kurs patiekia ne piniigus, bet mandrius išvedžiojimus ir pasiteisinimus. O pasiteisinimai kaip ir evangelijoje: "Vedžiau žmoną ir negaliu atėti"...

Jei jau atvirai kalbėti, tai tas apie 40-tuosius metus besisukinėjęs "jaunimas" yra didelių svajotojų ir labai savotiškų humanistų rinkinys. Vieni jų pabėga iš lietuvių tarpo ir neria net į Mississippi humanizmo skelbtį. Tuo tarpu kai iš Mississippi atėję jų draugai pradeda deginti namus, plėšti krautus ir terorizuoti ramius gyventojus... Vyrai, humanizmo filosofai, kalbėkite!

Broliai Kennedy ne po Afriką ir kitas šalis humanizmo vardu turėtų važinėti o po Chicago, Clevelandą, Omahą ir kitas Mississippi brolių paliestas vie-

cas. Ar ne laikas būtų apie tai demokratų partijai pagalvoti. Puiki proga lietuviškiems demokratų partijos susibūrimams apie tai padiskutuoti ir savo aukštesnioms instancijoms pakleboni duris.

Čia tai tikri nearti dirvonai ir mūsų "jauni" (apie 40-sius suką) humanistai ir filosofai su savo puikiu demokratiniu statusu turi pačią geriausią progą iš savo satelitinės padėties nusileisti Amerikos žemėn ir pradėti vaikščioti savo lietuviškom kojom. Pats laikas ne Lietuvai satelitinio statuso ieškoti, bet save iš satelitinės padėties išjungti.

Mes daugumas žinome, kad jaunime fantazijos yra visad perdotos, bet kai 40 metų "jaunimas" žemėn nebenutūpia, tai visi sutinkame, kad yra blogai.

Yra daug jaunimo tarpe tokių, kuriems negalima nieko primesti. Jie lietuvių, o ne barškaliai! Su vienu gana plačiai žinomą jaunimo veikėju turėjau progą gana seniai susipažinti. Tuo laiku jis buvo gana didelis dainininkas ir beveik kompozitorius. Viena jo dainą prasidėjo: "Mergužėlė gražią dainą padainuoti gali". Su tos dainelės teigimu mes visi tada, net ir senieji, sutikome. Bet šia proga, tą plačiai žinomą jaunimo veikėją (kuriam Dainų šventės metu, jei ne Miss Lithuanian -- būčiau alkūne trenkęs į pašonę!) galima būtų patikinti, kad "mergužėlė ir negražią dainą padainuoti gali"! O ir padainuoja kartais.

Panašiai yra ir su jaunimu. Ir jo "dainos" ir "šokliai" nevisada būna tinkami. Tokiais atvejais "beržo košė su česnakais" tikrų ir 40-ties metų "jaunuoliams" daktarams humanistams ir visiems demokratiškos stekiantiems mano broliams.

V.Š.

PAGELBINĖS MOKSLO
PRIEMONĖS LITUANISTINĖMS
MOKYKLOMS

Jau ne kartą spaudoje buvo minėti Kr. Donelaičio mokykloje vartojami lietuvių kalbos, aplinkos bei Lietuvos pažinimo pratimai.

Pratimai yra paruošti prisilaikant švietimo Tarybos nustatytos programos, patikrinti Pedagoginio Lituanistikos Instituto lietuvių kalbos lektoriaus p. D. Veličkos ir jau du metus išmėginti klasėse.

Iki mokslo metų pradžios bus išleisti keturi lietuvių kalbos ir du aplinkos bei Lietuvos pažinimo pratimų sąsiuviniai. Taip pat yra baigiami tvarkyti pratimai parengiamajam skyriui ir bus išleisti iki Kalėdų.

Dėl smulkesnių informacijų

apie visus pratimus kreiptis į Kr. Donelaičio mokyklos vedėją J. Širką, 6001 S. Washtenaw Chicago, Ill. 60629.

SPORTO ŽINIOS

1966 m. Š. Amerikos Lietuvių Lengvosios Atletikos pirmenybės vyrų ir moterų klasėse buvo prarastos kartu su Pabaltiečių pirmenybėmis, š.m. liepos 23-24 d. Clevelande.

Lietuvių pirmenybių pasekmės buvo išvestos iš pabaltiečių varžybų atrenkant lietuvius ir atskirų rungtynių visai nevykdant.

Varžybų nugalėtoju išėjo Toronto PPSK Aušra surinkę 72,8 taškus, toliau sekė Clevelando Žaibas su 54,2 t. ir Chicago Aras su 36,0 t. Toronto Aušra vyravo moterų klasėje, o Chicago Aras išėjo laimėtojai vyrų klasėje. Tuo būdu Toronto Aušra laimėjo L. B-nės New Yorko Apylinkės Pereinamąją Dovaną, įsteigtą 1963 m. ir skirtą lengvosios atletikos suaugusių klasių klubiniam nugalėtojui. Pereitais metais laimėtojai buvo Clevelando Žaibas.

Varžybų metu buvo pagerinti 6 žaidynių rekordai: 5 vyrų klasėje ir 1 moterų.

Š. Amerikos Lietuvių Jaunių A klasės (16-18 m.) Lengvosios Atletikos Pirmenybėse nugalėtojais išėjo Clevelando LSK Žaibas, surinkę 19,9 taškus. Antroje vietoje liko Toronto Aušra su 15,0 t. ir trečioje -- Chicago LSK Aras su 6,0 t. Tuo būdu bendrai, kartu su suaugusių klasiėmis, Clevelande įvykusių lengvosios atletikos pirmenybių nugalėtoju išėjo Toronto PPSK Aušra su 87,8 taškais; antroje vietoje -- Clevelando Žaibas -- 74,0 t. ir trečioje -- Chicago LSK Aras -- 42,0 t. Prie šių taškų bus pridėti š.m. rugsėjo 10 d. Toronte įvykstančių B, C ir D prieauglio klasių pirmenybių taškai ir bendroje sumoje bus išvestas 1966 m. Š. Amerikos Lietuvių Lengvosios Atletikos Pirmenybių klubinis nugalėtojas, kuriam teks Ateitininkų Federacijos Pereinamoji Taurė, įsteigta 1958 m., kurią pereitais metais laimėjo Clevelando Žaibas.

TENISO PIRMENYBĖS

Lauko teniso pirmenybės įvyks š.m. rugsėjo mėn. 3 d. Chicagoje Marquett Parko aikštėse. Pradžiai 12 val.

Pirmenybėse gali dalyvauti tik ŠALFASS-gos nariai.

Pirmenybių vykdytojas -- Sąjungos Lauko Teniso Komitetas vyriausias teisėjas Vytautas Grybauskas, Lauko Teniso Komiteto Vadovas.

Pirmenybės registracija turi būti atlikta iki š.m. rugpiūčio mėn. 30 d. rašant Mr. V. Grybauskas, 10158 So. Eberhart Ave., Chicago, Ill. 60628, USA. (Telef. 468-6921, Code 312).

P I R M A S I S

DIRVOS

RUDENS SEZONO PARENGIMAS

įvyks Clevelande

š. m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį,

Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pradžia 7:30 val. vak.

VAKARAS-BALIUS

Stalus (po 10 žmonių) prašome jau dabar užsisakyti.

Pakvietimus iš anksto galima įsigyti DIRVOJE, 6907 Superior Av. Tel. 431-6344.

Kaina — 6 dol. asmeniui.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Jonas Dunduras neseniai grįžo iš Tahiti salos, kur praleido atostogas, paršiveždamas labai gražią keilonės filmą. Būdamas Tahiti, jis susitiko su ten šiuo metu gyvenančiu dailininku Jonu Rimša ir nufilmavo jį kuriant naujus darbus.

• Steponas Nasvytis, senosios kartos visuomenės veikėjas, š. m. rugpiūčio 19 d. savo šeimos aplinkoje atšventė savo amžiaus 83-įjį gimtadienį. Jis dar ir dabar iš visuomeninės veiklos nėra visai pasitraukęs; jis yra A.L.T.S. Clevelando skyriaus narys, LB Clevelando II apylinkės narys, Lietuvių Vasario 16 gimnazijai remti, dviejų narių remėjų būrelį vadovas, Čiurlionio Ansamblio garbės narys, daugelio lietuviškų laikraščių prenumeratorių ir skaitytojas. Nežiūrint, kad yra tik pensininkas — neatsisako pagal išgales paremti aukomis lietuviškus visuomeniškus reikalus.

(km)

• Genovaitė ir Aleksas Benai, atostogas praleidę Karibų jūroje, vėl grįžo prie darbo. Abu yra aktyvūs Lietuvių Konservatorių Klubu Clevelande nariai.

Lithuanian Village Inc. senoji valdyba, Sėdi iš kairės: J. Gražulis, P. Šukis, pirm. J. Virbalis, Fr. Rozgaitis, Ign. Catautis, Stovi: V. Čyvas, P. Stempužis, Z. Dučmanas, J. Apanavičius, E. Samas, B. Bernotas. Nuotraukoje trūksta J. Malskio, Naujos valdybos rinkimas įvyks šį penktadienį rugpiūčio 26 d. 7 v.v. Lietuvių salėje metiniame bendrovės susirinkime.

* LITHUANIAN VILLAGE, INC. metinis akcininkų susirinkimas įvyks rugpiūčio 26 d. 7 val. vak. Lietuvių salėje.

Negali asmeniškai susirinkime dalyvauti prašomi pasirašyti ir perduoti įgaliojimus -- proxy's.

Šalia metinės b-vės veiklos apžvalgos, bus perrenkami 4 nauji valdybos nariai.

* JUOZAS MULL-MULIOLIS, Cuyahogos apskrities rinkiminės tarybos narys, suponia lankėsi Europoje ir grįžo labai sužavėtas Vak. Europos ūkine pažanga, matytais vaidais.

Jam buvo malonu prisiminti ir aplankyti tas vietas, kuriose

teko kariauti II Pas. karo metu būnant pulkininku JAV kariuomenėje.

* VYSK. M. VALANČIAUS Lituanistinė mokykla savo mokslo metus pradės rugsėjo 10 dieną.

Šiais mokslo metais mokykloje dirbs sekantys mokytojai: Henrikas Bankaitis, Stasys Barzdukas, Ingrida Bublėnė, Pranas Joga (mokyklos vedėjas) Žvaigždutė Olšauskaitė, Dalia Orantaitė, Juzė Orantienė (vedėjo pavaduotoja), Rita Premeneckienė ir Ona Žilinskienė.

Tautinių šokių mokytojai: Teresė Neimaitė, Aldona Raulinaitienė ir Liudas Sagys.

Kanklių muzika -- Ona Mikulskienė.

"Aukuro" ansamblis -- muz. Alfonsas Mikulskis.

Atsarginiai mokytojai: Aldona Augustinavičienė, Aurelija Balašaitienė, Pranė Butkuvienė, Stefanija Stasienė, Juozas Stempužis.

Šiais mokslo metais visi skyriai turės po keturias pamokas kurios vyks šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose šeštadieniais nuo 9:15 iki 12:30 val.

Kanklių muzikos pamokos vyks šeštadieniais nuo 12:30 iki 2 val. "Aukuro" ansamblio re-

peticijos vyks antradieniais 7 val. vakare. Vyresniųjų tautinių šokių grupės repetitijų laikas bus paskelbtas vėliau.

Tėvai, kurių vaikai lankė mokyklą, gaus registracijos lapus paštu. Visi kiti prašomi registruotis pas p. Juzę Orantienę telefonu 761-6477 arba raštu pas vedėją 85 House Drive, Akron, Ohio 44319.

• V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujindami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

REIKALINGAS BUTAS

Dviejų žmonių šeima (lietuviai) ieško buto Naujosios parapijos rajone. Prašome skambinti telefonu — 531-5705. (89-90)

ISNUOMOJAMAS

5 kambarių butas su 2 miegamaisiais, 1304 E. 68 St. Nuoma \$65.00 mėnesiui. Teirautis Superior Savings and Loan — HE 1-2497.

PADĖKA

Liepos 23-24 d. Clevelande įvykusiose 1966 m. Š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių Žaidynėse vykdytojams, Clevelando Žaibui talkininkavo lietuvių organizacijos ir visuomenė.

Varžybas globojo LB-nės Clevelando I-ji ir II-ji apylinkės ir ALT Clevelando skyrius.

Žaidynių organizacinį komitetą sudarė: A. Bielskus — pirmininkas, A. Barzdukaitė — sekretorė; A. Penkauskas — išdininkas; inž. A. Pautienis — ALT atstovas; F. Eidimtas — LB I-sios apylinkės atstovas; D. Staniškis — LB II-sios Apylinkės atstovas; T. Karjus — estų atstovas; M. Mantanieks — latvių atstovas; O. Jokūbaitienė, V. Čyvas, J. Kazėnas, A. Vasiliauskas, R. Kudukis, M. Leknickas, H. Pikturna — nariai.

Žaidynių gydytojas — dr. V. Ramanauskas.

Clevelando lietuviai tradiciniai remia tikrai neretas sportines varžybas. Visiems globėjams talkininkams ir rėmėjams užtarnautai priklauso nuoširdi sportininkų padėka.

MALE & FEMALE

TEACHERS Wanted on shores of Lake St. Clair's Anchor Bay — Elem. grades and 1 elem. voco. music; 6th gr. or jr. high subject matter; 1 high school Eng. (with Fr. minor or coaching prefer). B. A. \$5,500-\$8,500. M. A. \$6,000-\$9,000. Call or write Supt. of Schools, Anchor Bay School Dist., New Baltimore, Mich. Days call 313 — 725-2861, nights 313 — 725-4151. (89-91)

FEMALE

DIRECTOR OF NURSING SERVICE: Master's degree preferred, but person with good background of supervisory work plus B.S. in nursing will be considered. Short-term, general hospital with school of nursing. Expanding to 325 beds in August. Also openings for RN's all shift-salary commensurate with exp. Call or write Sister Mary Daniel, Administrator, or E. D. Fitzgerald, Personnel Director, Holy Family Hospital, Manitowoc, Wis. (87-90)

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĀ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

MINT TAVERN

397 East 156 gt.

DEGTINĖ, ALUS, VALGIAI

PENKTADIENIAIS iki vėlaus vakaro žuvis, blynai ir kt.

Galima pirkti alų dėžėmis išsinešimui už žemą kainą.

Povilas Šukis
savininkas

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFAS praneša, kad mirus konsului A. Poliškaičiui ir nesant galimumų kitam konsului veikti, Lietuvos konsulas Sao Paulo yra likviduotas. Todėl visais reikalais, kurie buvo atliekami Sao Paulo konsulato, reikia kreiptis į Lietuvos pasiuntinybę Rio de Janiero, Rua Mexico 98 s/708.

* LIETUVIŲ FONDO Tarybos pirmininkas praneša, kad rugsėjo mėn. 11 d., 1 v. p.p. Jaunimo Centro patalpose Chicagoje įvyks Tarybos posėdis, kuriame taip gi kviečiami dalyvauti ir valdybos bei vajeaus komiteto nariai. Bus sudaroma nauja LF vadovybė ir svarstomi aktualūs fondo reikalai.

— Prašau priimti mus į Lietuvų Fondą, nors ir su šia maža suma. Toliau gal pasiseks daugiau sutaupyti. Abu esame pensininkai ir nėra lengva ką nors daugiau sutaupyti.

Rašo Pranas ir Barbora Kavaliauskai iš Chicago, įsirašydami į LF. Lietuvų Fondas, 6643 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. PR 8-2858. (Sk.)

RELIGINĖ ŠVENTĖ WASHINGTONE

Lietuvių religinė šventė Washingtonė - pašventinimas paminklinės koplyčios ir Religinis Kongresas įvyks rugsėjo 3-4-5 d.d.

Šis lietuvių religinis žygis reiškia lietuvių dvasinį nusiteikimą ir pasiryžimą būti laisvais ir nepriklausomais. Tai yra lietuvių ryžtas už Dievą ir laisvą žmogaus apsisprendimą pavergtoje Lietuvoje, kurioj šiuo metu kaip tik to nėra. Laisvėje juda lietuviai nori pareikšti savo ryžtą už pilnutinę žmogaus ir religijos laisvę Tėvynėje.

Šalia religinių iškilmių šventės metu bus religiniai tautiniai momentas -- vieša manifestacija didžiojo Katalikų Universiteto auditorijoje rugsėjo 4 d. 5 val. po pietų. Akivaizdoje valdžios ir pasaulio atstovų lietuviai iškilmingai išreikš savo tikėjimą, viltį ir pasiryžimą dirbti, kovoti už lietuvių tautos ir Lietuvos laisvę. Tai bus momentas, kuris kalbės ne tik tuo metu, bet bus plačiai paskleistas pasaulyje ir bus užrašytas juostelėse ir filme, kad galėtų kartos žinoti ir kartoti tą lietuvių šventą pasiryžimą už savo krašto žmonių ir valstybės pilnutinę laisvę.

Religinio Kongreso metu įvyks svarbūs pasitarimai lietuvių kunigų, vargonininkų ir muzikų, vienuolių atstovų, jaunimo, LRK Federacijos, šių posėdžių - simpoziumų svarbūs nutarimai tu-

Šiluvos Marijos koplyčios Washingtonė kairioji siena, išpildyta dail. V.K. Jonyno.

rės gilios įtakos į lietuvių ateities veiklą. Lietuviai iš laisvųjų kraštų visame pasaulyje taip pat dalyvauja šioje lietuvių šventėje ir tuo pačiu prisidės prie visuotinio lietuvių susikauptimo ir pasiryžimo bendrai veikti Lietuvos ir

lietuvių gerovei. Šia proga visi kiti lietuviški įvykiai prisidės prie Lietuvos ir lietuvių bylos gynimo. Šia proga bus platinama svarbi informacinė knyga anglų kalba "The War Against God in Lithuania". LRKR Komitetas

Santaros - Šviesos suvažiavimas

Santaros - Šviesos Federacijos narių suvažiavimas įvyks rugsėjo mėn. 7 - 11 d. Tabor Farmoje, Sodus, Mich. Suvažiavimui ruošama plati ir įdomi kultūrinė, visuomeninė ir meninė programa.

Savo sutikimus dalyvauti programoje jau yra pranešę šie prelegentai: paskaitas skaitys: prof. Ivar Ivask "Dabartinė esty poezija", prof. Astrid Ivask "Dabartinė latvių poezija", dail. Romas Viesulas "Šiandieninė grafika", Vincas Rastenis "Patriotizmas nuo tėvynės tolimose kryžkelėse", komp. Darius Lapinskas "Muzikinė kūryba iš-eivijoje ir dabartinėje Lietuvoje", dr. Henrikas Nagys "Lituanistinis švietimas -- lietuviškos kultūros pagrindas", dr. Vytautas Kavolis "Neaiškūs žmogus ir istorijos dviprasmybė".

Simpoziume "Jaunimo Metų ir Kongreso išdavos ir tolimesnė įtaka į lietuviškąjį gyvenimą" kalbės Algis Zaprackas ir Vaclovas Kleiza, moderuojant Gabrieliiu Gedvilai. Simpoziume "Susitikimai su dabartine Lietuva" moderuojant Donatui Šatui dalyvaus visa eilė jaunųjų akademikų neseniai atvykusių iš Lietuvos ar ten netolimoje praėjtyje apsilankusių. Sim-

poziumo "Nauji Vakarų intelektualinio pasaulėvaizdžio aspektai" dalyviai yra Mykolas Drunga ir Algis Makaitis, o moderatoriumi Paulius Žygas.

Suvažiavimo vienas vakaras, kurio programą ruošia Dalia Juknevičiūtė - Mackuvienė bus skirtas rašytojo Antano Škėmos kūrybai. Kadangi suvažiavime bus nemažai liečiama baltų literatūra todėl jame bus su-ruošta estų ir latvių leidinių parodėlė, o tradiciniame suvažiavimo literatūros vakare dėmesys bus atiduotas visų trijų Baltijos tautų poezijai. Tikimasi suvažiavime turėti ir filmų meno netikėtumų, o Algis Kaupas iš Detroito pademonstruos universitetui paruoštus savo filmus.

Suvažiavimas prasidės rugsėjo 7 d. (trečiadienį) po pietų. Visi Santaros-Šviesos Federacijos nariai planuoja suvažiavime dalyvauti prašomi tuojau registruotis Suvažiavimo Rengi-

Kalifornijos Lietuvių Diena

LB rengiamoji Lietuvių Diena Los Angeles mieste sąmoningai parinkta rugsėjo antrąjį savaitgalį, rugsėjo 10-11 d., nes seniau Lietuvoje tuo metu būdavo švenčiama Tautos Diena.

Lietuvių Diena bus pradėta šeštadienį sporto varžybomis McCambridge parke, 1515 N. Glenoaks Blvd., Burbank, Calif., kur lietuviai sportininkai rungsis su estų ir lenkų komandomis. 8 val. ryto bus teniso varžybos; 10 val. prasidės krepšinio žaidynės, o 12 val. -- tinklinio.

Sekmadienį iškilnės prasidės pamaldomis. 10 val. ryto kun. M. Preiškaitis atliks pamaldas evangelikams Liet. Tautiniuose Namuose, 3656 Glendale Blvd., o R. Katalikams pamaldos bus šv. Kazimiero bažnyčioje 10:30 val. Laukiama visų organizacijų su savo vėliavomis.

Po pamaldų šv. Kazimiero parapijos salėje bus atidaryta meno ir foto kūrinių paroda. Joje su savo paveikslais dalyvauja dail. Petras Lukas, neseniai apsigyvenęs Santa Monica mieste, ir kun. tėvas Algimantas Kezys, S.J., išstatys savo puikių foto nuotraukų. Kai kurios jų buvo spausdinamos mūsų periodinėje spaudoje. Atidaro 2 val. p.p. ir tęsis tik-tai ligi 4 val. p.p., po to paroda bus perkelta į Liet. Taut. Namus, kur paveikslus ir nuotraukas visuomenės galės lankyti visą savaitę.

Svarbiausių Lietuvių Dienos įvykiu bus koncertas, prasidėjęs 2 val. Marshall aukštesniojoje mokykloje, 3939 Tracy St., visai netoli šv. Kazimiero parapijos. Koncerte dalyvauja mūsų žymiausi solistai -- sopranas Danutė Stankaitytė ir tenoras Stasys Baras. Jie atliks visą koncerto programą, nenumatyta ilginti bereikalingomis prakalbomis. Abiem solistams svečiams akompanuos losangelietė Raimonda Apeliūtė.

Iš mokyklos salės visa publika laukiama vėl parapijos salėje kur 6 val. vakare šokių melodijos užgros Baltijos Vėjų orkestras, suorganizuotas muz. G. Gudauskienės, o apatinėse patalpose svečiai galės stiprintis valgiais ir atsigaivinti gėrimais. Šokių metu numatoma išdalinti sporto varžybų laimėtojų dovanos. Be to, laimingajam asmeniui teks dail. P. Luko paaukotas paveikslas. Šie įvairumai tęsis tik ligi 10 val. vakaro.

mo Komisijoje pranešant tikslų atvykimo datą. Ne Federacijos nariai nori suvažiavime lankytis, maloniai prašomi užsiregistruoti bei gauti asmeninių kvietimus iš Rengimo Komisijos.

Suvažiavimo Rengimo Komisijos adresas: Valdas Adamkavičius, Tabor Farm, Sodus, Mich.

Santaros - Šviesos Federacijos Valdyba

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkės vadovybė tikisi, jog į Lietuvų Dieną atsilankys visi tautiečiai, gyvenant tik didžiąjame Los Angeles, bet ir iš tolimesniųjų apylinkių ir miestų. (a.m.)

KANADOS LIETUVIAI

ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

Šaudymo pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo mėn. 3-4 d.d. R.R.1, Sharon, Ontario, (apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto). Pirmenybės vyks Kanados Lietuvių Dienos šventės metu.

Rugsėjo mėn. 3 d., pradžia 12 val., 22 kalibro šautuvo šaudymo pirmenybių.

Rugsėjo mėn. 4 d., pradžia 12 val., lėkštelių šaudymo (trap shooting) pirmenybės ir tša 22 kalibro šautuvo pirmenybių. Pirmenybių vykdytojas Sąjungos šaudymo komitetas, Vyriausios teisėjas J. Zavys, šaudymo komiteto Vadovas.

Registracija pirmenybėms turi būti atlikta iki š. m. rugpjūčio mėn. 31 d. adresu: Mr. J. Zavys, 18 Havelock St., Toronto 4, Ont., Canada. (telef. LE 6-1447, Code 416).

Rengėjai nesilima jokios atsakomybės pirmenybių metu, bet kuriuo nelaimingu atveju ar turto sužalojime.

Varžybinė pirmenybių programa:

22 kalibro šautuvas. Bus galima naudoti sportinis šautuvas (aukščiausias svoris 7,5 svaro) ir šaudoma sportiniui šautuviui skirti taktiniai pagal CCAM taisykles, arba olimpinis šautuvas (aukščiausias svoris 17,6 svarų) ir šaudoma olimpiniam šautuviui skirti taktiniai pagal NRA taisykles. Komandos sudėtis 3 asmenys. Komandą galima sudaryti su mišriais šautuvais. Klubai gali statyti daugiau kaip vieną komandą. Nėra būtina, kad visi komandos nariai šaudytų tą pačią dieną. Bus šaudoma 50 jardų atstume. Klubai negalintys sudaryti komandos galės dalyvauti su individualiais šaudytojais. Starto mokestis \$3,00 asmeniui. Taurės: geriausiai komandai ir trim individualiems laimėtojams.

BLOGAS DERLIUS

Apie šių metų derlių Lietuvoj Valstiečių Laikraštis taip praneša:

-- Daug skriaudos padarė šių metų pavasaris mūsų rajono žemdirbiams (rašo Rokiškio rajono gamybinės valdybos viršininkas, rugp. 5 d.): išnyko daugiau kaip 8000 ha žemkenčių. Likusieji taip pat duos menką derlių... Išartų žiemkenčių vietoj pasėjo daug vasarojaus ir kitų kultūrų... su pašarais bei duoniniais grūdais didelės bėdos nebus. Tačiau ką daryti, kad nė vienas rajono ūkis nestokotų žiemkenčių sėklos?

Ragina žiemet mažiau sėti žiemkenčių (rugių ir kviečių), išbandyti, kiek pernykščių grūdų, kur jų yra likę, galima panaudoti sėklai, ir dailrosi, kur galima sėklos pirkti ar skolintis.

Taip atsitiko ne vien Rokišky. Beveik visuose rajonuose (ypač Joniškio) pavasarį teko daug rugių bei kviečių plotų užarti ir apsėti vasarojumi (avižom, miežiais, mišiniais). Bet čia savotiškai "padėjo" partijos nutarimai, skelbti dar Chruščiovo laikais. Tada cheminės trąšos, ypač amoniakinio vandeniu dirvų laistymas buvo paskelbtas būsiąs stebuklingas vaistas žemės ūkiui. Jonavoj net naują amoniakinio vandens fabriką skubomis pastatė. Dabar žemės ūkio institutiniai rašo: "Valst. Laikr., rugp. 3):

-- Šiais metais dėl nesaikingo azotinių trąšų, ypač amoniakinio vandens naudojimo išgūle daug vasarojaus.

Grūdų iš to vasarojaus nebūsią, todėl pataria nedelsiant sugulusi vasarojų kaip nors nuimti ir silosuoti ar tuojau sušerti galvijams...

(ELTA)

Vilties Draugijos nariui ir Dirvos nuolatiniam rėmėjui

PETRUI JANULAIČIUI

netikėtai mirus, jo skausmo prislėgtai šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba ir Dirvos Redakcija

Nuoširdžiam ALT S-gos Chicago skyriaus nariui ir buvusiam žymiam Lietūkio organizatoriui

A + A

PETRUI JANULAIČIUI

mirus, jo žmonai ANTANINAI, dukteriai BIRUTEI RAČKAUSKIENEI, sūnums VYTAUTUI, TAUTVYDUI ir visiems artimiesiems reiškiamo širdingą užuojautą. Jūsų visų sunkioje valandoje — išsiskyrimo liūdesy esame ir mes

ALT S-os Chicago Skyriaus Valdyba ir nariai

Tragiškai žuvus mūsų klubo nariui

ALEKSUI GUBILUI

jo dukterims ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Dariaus-Girėno Klubas

• JŪSŲ ZIP CODE NUMERIS, pakeistas iš gyvenamosios vietovės zonos numerio, mums labai svarbus! Tai pašto įstaigos reikalavimas, reikalingas įvykdyti nustatytu laiku.

Kiekviena proga, ar mokant prenumeratą, ar pranešant apie adreso pakeitimą, užsakant knygą ar plokštelę — žymėkite prie savo adreso ir ZIP Code numerį.

Paštas ruošiasi pereiti į naują siuntų paskirstymo sistemą. Be to numerio siunčiama spauda susilauks keblumų.

PATARNAUKITE SAVO SPAUDAI NEIGNORUOJANT ŠIO PRAŠYMO!

Renata, Kazio ir Alyos Šimėnų duklė iš Dorchesterio ir Augiras, Eugenijaus ir Irenos Manomaičių sūnus iš West Rosbury, liepos 30 d. susituokė. Jungtinių apėigas atliko kun. A. Žilinskas Bostono Luteronų bažnyčioje. Renata yra baigusi Smith kolegiją ir mokytoja. Augiras lanko Northeastern universitetą ir dirba pramonės administracijoje.